

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke Zondag

Abonnementsprijs : 400 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Beheer en Redactie : Mr. René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

De Rechtsgeleerdheid van de Magistraat en de Strafvordering

Rede uitgesproken door de Heer H. BEKAERT, Procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Gent, op de plechtige openingszitting van het Hof op 16 September 1952.

In zijn rede, ter gelegenheid van de plechtige openingszitting van 16 September 1946 (1), verklaarde de heer Procureur-generaal Cornil dat onze naoorlogse maatschappij « een strafrecht nodig heeft, waarvan de doeltreffendheid tot op de spits zou gedreven zijn ».

« Eens te meer zou ik willen aantonen », voegde deze hoge magistraat er aan toe, « op welke wijze het strafrecht zou dienen hervormd te worden om die veiligheid, die het aan ons allen moet verzekeren, te verhogen ».

Hoewel sinds 1946 sommige hervormingen werden nagestreefd en zelfs ten dele verwezenlijkt, heeft ons strafrecht, in zijn geheel, geen grondige wijzigingen ondergaan. Opgevat als een eenvoudig wetgevend systeem, gegrondvest op een samenhangend geheel van beginselen en bestemd om slechts een beperkt aantal bijzondere wetten te beheersen, kon dit strafrecht zich aanvankelijk op voldoende wijze aan de evolutie van de wetgeving aanpassen. Mettertijd nochtans lijkt de bekommernis van de heer Procureur-generaal Cornil niet ongegrond! Twee wereldoorlogen die twee opeenvolgende geslachten teisterden, deden noodzakelijkerwijze het gevoel van onveiligheid toenemen, dat alle overgangsp perioden kenschetst.

Van deze gedachten vervuld acht ik het van belang, Mijne Heren, U heden te onderhouden over de toestand van onveiligheid, door de abnormale ontwikkeling van de wet veroorzaakt.

* * *

Ten huidigen dage streeft men er naar de maatschappelijke inrichting en zelfs de menselijke bedrijvigheid, tot in de minste bijzonderheden, te reglementeren of te beteugelen. Binnen het verloop van amper een halve eeuw ontstond een repressieve wetgeving, even uiteenlopend als omvangrijk.

Welnu, elke nieuwe wet wijkt door een of andere bijzonderheid van het traditioneel en fundamenteel regime der beteugeling af en wijzigt derhalve het strafproces zowel wat het vervolgen als wat het vonnissen betreft. Deze uiteenlopende verscheidenheid

veroorzaakt tevens een buitengewone en zelfs onrustwekkende vermeerdering der gronden tot *hervorming* of *verbreking* van de rechterlijke uitspraken. Zo wordt de Procureur-generaal in het toezicht, hem door de wet opgedragen, er toe gebracht kleine bijzonderheden in acht te moeten nemen, die, hoewel onmisbaar voor de goede gang van het huidige stelsel van rechtspleging, ieder belang zouden verliezen in een samenhangend en praktisch bestel van repressie.

Van de moderne magistraat wordt vereist, of eerder verwacht, dat hij de alzijdige technische vorming bezit die voor een regelmatig en nauwkeurig uitoefenen van zijn ambt onontbeerlijk is. Naar mijn oordeel, reikt deze eis ver boven de grens van hetgeen men van het menselijk verstand mag vergen of verwachten, — en dit zonder het minste voordeel voor de gemeenschap!

Dergelijke zienswijze is nu juist van aard ons te verontrusten. Ongetwijfeld zal de magistraat er naar streven, dank zij een voortdurende inspanning, zijn rechtskennis op peil te houden.

Maar zal deze technische inspanning hem niet schaden en hem een nog meer gebiedende noodzakelijkheid uit het oog doen verliezen, o.a. het in acht nemen van de draagwijdte van de wetten en hun terugslag op de maatschappij? En wordt de magistraat, die zulks verplicht wordt voor elke beslissing een oneindig aantal technische moeilijkheden in te zien en te ontleden, hierdoor niet afgeleid van het werkelijke doel dat onze wetgeving beoogt?

Eminente auteurs die zich toelieden op de studie en op de bundeling van onze wetten, hebben zich terecht verontrust over deze toestand die een doeltreffende beteugeling belemmert en die de steeds aan groeiende juridische onveiligheid, waardoor wij thans te lijden hebben, verscherpt.

Een der meest gewaardeerde medewerkers van de « Codes Belges », de heer Raoul Ruttiens, Vrederechter te Beauraing, betreurt, in een studie verschenen in de « Revue de Droit Pénal » van 1947, de toenemende verwaarlozing van orde, klaarheid en methode, beginselen die, zoals Charles Dejonghe er de nadruk

op legde, de leidraad van de strafwetgeving vormen. «Om deze te bereiken» schrijft de heer Ruttiens, «is niets tenzelfdertijd zo nuttig *en zo gemakkelijk* als zich zoveel mogelijk aan de grondbeginselen te houden». (2)

Het ligt niet in mijn bedoeling de wetten en reglementen op te sommen die van deze beginselen afwijken. Enkele voorbeelden zullen volstaan om aan te tonen welke de gevolgen zijn van een systeem dat, zonder blijkbare redenen, afwijkt van de algemeen aanvaarde doctrinale opvattingen. Ik veronderstel dat deze voorbeelden U eveneens zullen toelaten de steeds talrijker wordende beletselen te ontdekken, die de taak van de magistratuur hinderen en hem, onbewust, afleiden van de grond der zaken, ten voordele van belangloze vormproblemen.

De heer Ruttiens heeft in zijn studie, hoofdzakelijk gewijd aan het landbouwwetboek van 1886, een indrukwekkende reeks afwijkingen in de reglementen, houdende toepassing of tenuitvoerlegging van voormelde wetgeving, opgespoord: onnauwkeurige omschrijving der overtredingen, der straffen en van het bijkomstige repressieve regime. (3) Ik zal er niet blijven bij staan; doch, het weze me toegelaten deze lijst aan te vullen met enkele andere voorbeelden toevallig ontdekt in andere en zelfs meer belangrijke aangelegenheden.

1° Het stelsel der strafrechtelijke geldboeten vertoont zonderlinge kenmerken:

Sommige geldboeten worden nog in gulden uitgedrukt, (4) andere, in stede van in de Schatkist te worden gestort, vallen particulieren ten deel, (5) andere nog worden bepaald naargelang de waarde der zaken welke dienden om het misdrijf te plegen of die er de opbrengst van waren (6); op de regels, betreffende het persoonlijk verschuldigd zijn der geldboete (art. 39 van het Strafwetboek) worden menigvuldige uitzonderingen gemaakt (7); tenslotte worden de opeenvolgende verhogingscoëfficiënten, door de devaluatie van de muntwaarde gewettigd, niet toegepast, (8); in sommige gevallen werd de geldboete zelf meteen, door de wetgevende of reglementerende macht, vermeerderd (9).

2° Regime der vervangende gevangenisstraf.

Artikel 40 van het Strafwetboek bepaalt dat de politie-geldboete vervangen wordt door maximum drie dagen gevangenisstraf, de correctionele geldboete door maximum drie maanden gevangenisstraf en de criminele geldboete door maximum zes maanden gevangenisstraf. Men ziet niet in waarom, voor sommige inbreuken op de bijzondere wetten, men van deze bepaling zou moeten afwijken. Niettemin schaffen menige dezer wetten de vervangende gevangenisstraf af; andere verhogen deze tot zeven dagen voor de overtredingen of tot één jaar voor de wanbedrijven (10).

3° Regime der voorwaardelijke veroordeling.

De voorwaardelijke veroordeling werd ingesteld door artikel 9 der wet dd. 31 Mei 1888 en door een wet van 1947 gewijzigd. Luidens deze wetgeving mag de schorsing op alle straffen worden toegepast, zelfs op deze opgelegd krachtens bijzondere wetten. Maar de rechter weze op zijn hoede: een aanzienlijk aantal bijzondere wetten verwerpen de toekenning van de schorsing wegens veroordelingen op grond van hun bepalingen, uitgesproken (11).

4° Verjaring der publieke vordering.

De regelen betreffende de verjaring der strafvordering zijn belangrijk, wegens hun terugslag op de regelmatigheid der procedure en wegens de waarborgen aan het individu toegekend. Het is dus noodzakelijk dat ieder de termijnen binnen dewelke deze actie kan worden ingesteld, *gemakkelijk* en met *zekerheid* kan leren kennen.

De voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering heeft de termijnen van de verjaring bepaald, in verband met de aard der inbreuk. Een overtreding verjaart na zes maanden, een wanbedrijf na 3 jaar en een misdaad na 10 jaar.

Bij nader onderzoek blijkt evenwel, dat ten minste een vijftigtal bijzondere wetten deze regels niet naleven, feit dat, noodzakelijkerwijze, aan de meest ervaren specialist van het strafrecht zal ontgaan en dat hij zelfs gerechtigd zou zijn niet te kennen!

Ziehier enkele voorbeelden:

Het tucht- en strafwetboek voor de koopvaardij en de zeevisserij voorziet een verjaring van 5 jaar, termijn die door het Wetboek van Strafvordering niet is voorzien.

Volgens bijna al de sociale- of nijverheidswetten verjaren de strafbare feiten die zij voorzien, na verloop van één jaar. De inbreuken op het boswetboek, op het landelijk wetboek, op het kieswetboek en op een groot aantal andere wetten verjaren na 6 maanden. Onder deze inbreuken (o.m. op het boswetboek en het kieswetboek) zijn er die verjaren na 3 maanden zoals deze voorzien door de wetten op de jacht, de rivier- en visvangst, de zeevisserij en sommige politieke- en persdelicten.

Artikel 47 van de wet dd. 9 Juli 1926 aangaande het Arbeidsgerechtigdheid bepaalt zelfs een verjaring na 15 dagen, wat de tuchtvordering der arbeidsrechters door middel van een strafrechtelijke geldboete betreft.

5° De ontzetting van het recht een beroep uit te oefenen.

Het verbod een beroep, een ambt, een bediening uit te oefenen, of handel te drijven, is in onze wetgeving ten minste aan een tiental verschillende rechterlijke regimes of reglementeringen onderworpen (12).

Zou het niet wenselijk zijn dat men op de onderscheidene gevallen van de ontzetting van het recht een beroep uit te oefenen ten minste één gelijkaardig juridisch regime zou toepassen en dat men in alle gevallen één enkele wijze van uitvoering zou voorzien, al ware het maar ten opzichte van de manier waarop hierover toezicht dient uitgeoefend, ten einde de doelmatigheid van de maatregel te verzekeren, in het bijzonder wat betreft de vervallenverklaring van het recht een voertuig te besturen?

* * *

Dit volstaat. Meerdere voorbeelden zouden mijn uiteenzetting nutteloos verlengen. Het komt me duidelijk voor, dat de wet, gaandeweg meer en meer de dringende noodzakelijkheid van een eenvoudige en eenvormige bestraffingstechniek miskent. Tevens miskent zij echter ook de fundamentele principes van het recht te straffen, namelijk deze die een harmonisch evenwicht moeten verzekeren tussen de eisen van een gemeenschap die zich verdedigt en de rechten van het individu dat beschuldigd, vervolgd of veroordeeld wordt.

Het zou fout zijn te beweren dat heden ten dage het evenwicht systematisch in het voordeel van het

individueel verbroken wordt, alhoewel het belang van de gemeenschap thans naar het achterplan wordt verschoven. Maar het gebeurt dat de meest lofwaaardige bedoelingen juridische toestanden scheppen die juist deze harmonie die men heeft willen beschermen, in gevaar brengen!

In mijn openingsrede van 15 September 1947, heb ik getracht duidelijk te maken dat het regime der misdaden en wanbedrijven tegen de maatschappelijke orde en het regime der overtredingen van de conventionele structuur (13), beschouwd moeten worden van een ander standpunt uit dan dit van het Strafwetboek betreffende de driedelige indeling der inbreuken. Ik ben sedertdien in de mening versterkt dat er niets minder in acht genomen wordt dan deze indeling. Talrijke wanbedrijven (namelijk deze voorzien bij artikel 138 van het Wetboek van Strafvordering) werden wettelijk onder de bevoegdheid van de Politie-rechter gebracht, zonder dat ze van hun delictuele kenmerken beroofd werden. Men zou vruchteloos in de verwarring van deze wijzigingen van bevoegdheid een vast criterium zoeken. In zekere gevallen is één zelfde inbreuk, door dezelfde persoon gepleegd, óf een overtreding óf een wanbedrijf, naar gelang de uitgesproken straf, of naar gelang het gaat om een herhaling (14).

Het Bestuur der Gevangenen, dat niet gebonden is door de strakke normen der wet, en dat juist hierom, dikwijls op de voorpost der strafrechtelijke hervormingen staat, heeft korte metten gemaakt met het strafwettelijk onderscheid tussen dwangarbeid, opsluiting en gevangenisstraf. In België bestaan er geen tuchthuizen of opsluitingshuizen meer; de strafinrichtingen zijn gespecialiseerd naar gelang de individuele kenmerken der delinquenten, wat ook de duur of de wettelijke omschrijving van de uitgesproken straf moge zijn.

Deze hervormingen, algemeen goedgekeurd, en die, op dit gebied, ons land verheffen tot de rang der vooruitstrevende naties, vinden geen enkele weerklank in de wet, hoewel het betrekkelijk eenvoudig ware al de benamingen van het Strafwetboek tot één enkele straf te herleiden, namelijk: de vrijheidsberoving.

Niet zozeer de traagheid van het wetgevende werk heeft hieraan schuld, als wel de afwezigheid van elke zorg voor samenordering (15), synthese of leerstellige opvatting.

Ziehier enkele nieuwe voordelen:

De herhaling maakt een persoonlijke verzwarende omstandigheid uit, waarvan de beoordeling aan de rechter wordt overgelaten. Welnu, ten minste in een vijftiental gevallen, wijkt de wet van dit principe af (16) zonder dat er in de voorbereidende werken hiervan een rechtvaardiging te vinden is.

De klassieke criminele wetenschap heeft in ons strafrecht de objectieve theorie gehuldigd. Bijgevolg moeten de poging en de medeplichtigheid, normaal — ik zou zelfs zeggen noodzakelijkerwijze — een mindere straf met zich brengen dan deze voorzien voor het voltooide misdrijf of ten laste der hoofddaders. Eenmaal dit principe aangenomen, waarom heeft men er zich dan niet aan gehouden? Waarom verplicht men dan de magistraat zich in elk geval te bekommeren om het toe te passen stelsel (17)?

Men weet welk belang de wetgever aan de afschaffing van de algemene verbeurdverklaring der goederen hecht. Zo hij de bijzondere verbeurdverklaring geduld heeft, dan is het alléén binnen de strikte perken voorzien door de wet, (de artikelen 42 en 43 van het Strafwetboek) die slechts de verbeurdverklaring van bepaalde voorwerpen toelaat, namelijk, indien

deze gediend hebben om het misdrijf te plegen of indien zij de opbrengst van het misdrijf uitmaken en, zelfs in dit geval, nog binnen beperkte grenzen van eigendom.

Een dertigtal bijzondere wetten hebben met deze regelen gebroken, hoewel in de meeste gevallen, zonder noodzakelijkheid. Enkele van deze wetten laten toe dat verbeurdverklaringen zouden geschieden vóór de uitspraak van de veroordeling (18), of andere veroorloven de verbeurdverklaringen zonder enige beperking wat de rechten van de eigenaar van het verbeurdverklaarde voorwerp betreft, en dit zelfs wanneer de eigenaar van het verbeurdverklaarde voorwerp betreft, en dit zelfs wanneer de eigenaar het misdrijf niet heeft gepleegd (19).

* * *

Iedere nieuwe wetgeving of reglementering is dus voor de magistraat een bron van kommer en moeilijkheden. In stede van zich te kunnen wijden aan de grondige studie van de werkelijke betekenis en van de draagwijdte der recente teksten, ziet hij zich verplicht de verschillende afwijkingen die zij bevatten, te ontdekken en deze onuitwisbaar in zijn geheugen te griffen.

« De vergissingen beginnen reeds op taalkundig gebied » zegt de heer Ruttiens terecht... « Ze verergeren wat de grond aangaat en hebben dan betrekking op principesverwarringen en miskenning of onwetendheid van de grondbeginselen. Wat hun vorm betreft worden de fouten gekenmerkt door een gebrek aan orde, nauwkeurigheid en klaarheid, dat niet door een overvloed van woorden kan verholpen worden. In het geheel komt er een mangel aan maat, wijsheid en harmonie tot uiting. » (20).

Laten wij niet vergeten, Mijne Heren, dat het een rechter is die aldus spreekt. Hij vertolkt het gevoel van verbittering dat de magistraat beklemt, wanneer deze zijn taak, reeds door de complexiteit van de Staat bemoeilijkt, omgeven ziet met een doolhof van onsamenhangende regelen waarin hij, tenslotte, terecht aarzelend blijft rondwalen.

Ik zou nog een laatste voorbeeld willen aanhalen dat, naar mijn mening, Uw aandacht waardig is. Het gaat hier om een wetsvoorstel dat het voorwerp nog niet heeft uitgemaakt van besprekingen in het Parlement. Maar vermits de wet niet gestemd is en aangezien Uw Hof reeds herhaaldelijk geroepen werd over gelijkaardig gevallen uitspraak te doen, ben ik de mening toegedaan, dat het niet zonder nut zou zijn de principes, die in het gedrang kwamen, te ontleden.

Op 18 Juni 1952 werd een voorstel in de Senaat neergelegd (21), houdende wijziging van art. 1 van de wet dd. 20 April 1874, op de voorlopige hechtenis.

Bedoeld wetsvoorstel strekt tot de toevoeging aan voormeld artikel, van een vierde lid, luidend: « In alle andere gevallen beslist de onderzoeksrechter; zijn beslissing is niet vatbaar voor hoger beroep ».

Deze tekst betekent eenvoudig de afschaffing van het recht van de Procureur des Konings, in beroep of verzet te gaan tegen beslissingen waarbij, inzake misdrijven strafbaar met een straf lager dan 15 jaar dwangarbeid, de onderzoeksrechter, op de vordering van de Procureur des Konings, tot aflevering van een bevel tot aanhouding weigert in te gaan. De memorie van toelichting van het wetsvoorstel is trouwens des-aangaande zeer duidelijk, wanneer ze, o.m. in fine verklaart, dat indien de onderzoeksrechter de voorlopige hechtenis niet onontbeerlijk acht, « er mag verondersteld worden dat de door de wet vereiste ge-

wichtige en uitzonderlijke omstandigheden niet aanwezig zijn ».

Van meetaf aan dient echter te worden opgemerkt dat uit voormelde zinsnede, die nochtans aan de voorwaarden van art. 1, al. 2 der wet dd. 20 April 1874 herinnert, de « *openbare veiligheid rakende omstandigheden* » zorgvuldig verwijderd werden. De ervaring bewijst nu juist dat, door de innerlijke omstandigheden van een misdrijf, de aandacht te dikwijls afgewend wordt van de maatschappelijke gevolgen van dit misdrijf.

Verder wijst de gemaakte « *veronderstelling* » er duidelijk op dat het gevaar voor allerhande andere omstandigheden of bijzonderheden, uit het oog verloren werd.

In talrijke gevallen kan het verlenen of het niet afleveren van een bevel tot aanhouding een groot nadeel voor het opsporen van de waarheid en derhalve voor de publieke vordering teweegbrengen, namelijk, telkens bij het afleveren van een door de Procureur des Konings niet gevorderd bevel tot aanhouding, zoals de onderzoeksrechter daartoe inderdaad gerechtigd is (22).

De rechtmatige belangen van de maatschappij of van het individu en het normaal verloop van de openbare actie, kunnen er enkel bij winnen, dat een toezicht van het hogere onderzoeksgerecht te dezen zou bestaan en desgevallend doelmatig zou ingericht worden.

Men schijnt overigens uit het oog te verliezen dat de beslissing van de onderzoeksrechter, moest zij onherroepelijk en definitief zijn, de Procureur des Konings in de onmogelijkheid zou stellen tegen deze beslissing verzet aan te tekenen wegens blijkbaar schending van de wet, miskenning van de rechten der maatschappij, onherstelbare stremming van het onderzoek en dienvolgens van de publieke vordering, krenking van het openbaar belang, en zo meer...

Het ligt voor de hand dat het openbaar ministerie, dat *verantwoordelijk is ten opzichte van de Natie* voor het normaal verloop der openbare vordering (23), tegen dergelijke niet denkbare misbruiken moet kunnen opkomen door het geschil bij een hoger gerecht aanhangig te maken. Het principe door het Wetboek van Strafvordering gehuldigd, waarbij de rechten der publieke partij niet kunnen geschonden worden zonder dat deze partij daartegen een recht van beroep heeft, kan niet miskend worden zonder een zwaarwichtige benadeling van het openbaar belang (24).

De rechten door de wet aan de publieke partij toegekend, moeten, evenals deze van de verdediging, volstrekt geëerbiedigd worden, en hun schending is een grond van nietigheid der beslissingen die ze zouden miskennen (25).

Is het immers niet opvallend en opmerkenswaardig dat, ingevolge een algemeen gebruik reeds gehuldigd door art. 163 van de « *Ordonnance de Villers-Cotterêts sur le fait de la justice* » van Augustus 1539 (26), de artikelen 1 en 2 van de Titel XXVI van de « *Ordonnance Criminelle* » van 1670 de regel hebben bekrachtigd luidens dewelke de beslissingen, gewezen in de loop van het strafonderzoek, mogen bestreden worden door hoger beroep (27) van de partij waaraan zij nadeel berokkendend?

Het Hof van Verbreking, door zijn arrest dd. 17 December 1941 (Pas. 1941-I-458), heeft uitdrukkelijk op voormeld grondbeginsel gewezen en heeft doen uitschijnen dat de wetgever van 1808, bezield met een bestendige zorg een doeltreffende beteugeling der misdrijven te verzekeren (28), deze regel niet heeft

ingetrokken ten opzichte van de *dadens van rechtsmacht* door de onderzoeksrechter gesteld (zoals het afleveren van een bevel tot aanhouding, Grondwet, art. 7, al. 3), maar hem integendeel stilzwijgend heeft bekrachtigd.

Waarom zou het wetboek van strafvordering in bepaalde gevallen, en namelijk in de artikelen 34 en 80, stellen een uitzondering op het algemeen grondbeginsel van het beroep tegen de beslissingen van de onderzoeksrechter hebben voorzien? Juist omdat de wetgever dit principe als een onbetwistbare en bestendige regel beschouwde (29).

Verder geeft art. 235 aan de onderzoeksrechter de benaming van « *eerste rechter* » en bekrachtigt artikel 539 de algemene regel die bepaalt dat de beschikking, waarbij de onderzoeksrechter de exceptie van onbevoegdheid aanneemt of verworpt, door beroep vóór het Hof van beroep kan bestreden worden.

Ten slotte, legt art. 61 aan de onderzoeksrechter de verplichting op, behalve in geval van ontdekking op heterdaad, geen daad van onderzoek of van vervolging te stellen alvorens de rechtspleging aan de Procureur des Konings te hebben medegedeeld, die de, naar zijn inzicht, nodige vorderingen doet. Hieruit heeft de rechtspraak (30) en o.m. het voormelde arrest dd. 17 December 1941 van het Hof van Verbreking (31), kordaat besloten « *dat het niet aan te nemen is dat de wetgever, enerzijds, aan het openbaar ministerie, gedurende het onderzoek een algemeen recht om vorderingen te doen zou toekennen, en hem, anderzijds, zou willen beroofd hebben van de door het oude recht toegekende macht om hoger beroep in te stellen tegen de dadens van rechtsmacht, verricht in strijd met deze vorderingen* ».

Een *uitvoerige rechtsleer* heeft al die *wettelijke en juridische* grondslagen van het rechtsmiddel van de Procureur des Konings tegen de beschikkingen van de onderzoeksrechter, in zake weigering het gevorderde bevel tot aanhouding af te leveren, op overtuigende wijze beklemtoond (32). Zij heeft ook op *andere tegenstrijdigheden* gewezen, die de traditionele opvatting van strafvordering en rechterlijke inrichting zouden ondermijnen en zelfs uitermate in het gedrang brengen, moest een dergelijk rechtsmiddel aan de publieke partij ontkend of ontnomen worden. Zo is het o.m. dat, luidens art. 9 van het Wetboek van Strafvordering, de gerechtelijke politie onder het *gezag* van de Hoven van beroep, uitgeoefend wordt. Het is in de eerste plaats door hun uitspraak over de bestreden beschikking van de onderzoeksrechter, in zake van voorlopige hechtenis, dat zij dit gezag uitoefenen (33).

Het vergt trouwens geen verder betoog dat de uitoefening van het gezag der Hoven van beroep over de gerechtelijke politie, volkomen zal worden gestremd, de dag waarop deze Hoven niet meer in de mogelijkheid zullen gesteld zijn, op vordering van het openbaar ministerie, te oordelen of de onderzoeksrechter, te rechte ofwel ten onrechte geweigerd heeft, het bevel tot aanhouding, af te leveren (34).

* * *

Deze vluchtige beschouwingen volstaan om te bewijzen welk gevaar het beleid van de openbare vordering zou lopen indien men aldus deze belangrijke taak in handen zou laten van personen, die, op dat gebied, niet de minste verantwoordelijkheid hebben.

Heeft de Kamer van Inbeschuldigingstelling alhier, onlangs, in twee gemotiveerde beslissingen, de onontbeerlijkheid van dit rechtsmiddel niet op bijzonder afdoende wijze bewezen?

* * *

Betekent nu de houding van de leer en de rechtspraak, dat de wettelijke bepalingen waarop ze steunen niet voor critiek en voor hervorming vatbaar zijn?

Ik ben de eerste om te bekennen dat de wet dd. 20 April 1874 een leemte vertoont, waarvan de aanvulling door de reeds wat verouderde « Ordonnance Criminelle » bezwaren kan opleveren.

Ook is het mij ten zeerste opgevallen, dat de aaneenschakeling van deze twee teksten onvoldoende waarborgen verschaft aan de verdachte die vóór het Hof van beroep geenszins in de mogelijkheid wordt gesteld, zijn stem te laten horen en zijn opwerpingen naar voren te brengen. Dit wordt nochtans op straf van nietigheid voorgeschreven, wanneer hij vóór de onderzoeksrechter verschijnt. Maar daartoe dient juist een oplossing te worden gevonden, die, van de ene kant, niet de mogelijkheid voor allerlei misbruiken zou openstellen en, van de andere kant, het zoeken naar de waarheid en naar de daders van misdrijven niet zou belemmeren.

* * *

Weze vooreerst gesteld, wegens de reeds aangestipte redenen, dat de wettelijke zending van toezicht der Hoven van beroep noodzakelijk eist dat het rechtsmiddel tegen de beschikking van de onderzoeksrechter in zake aflevering van het bevel tot aanhouding, vóór de Kamer van Inbeschuldigingstelling, aanhangig zou gemaakt worden.

De auteurs van het wetsvoorstel zijn van oordeel dat het meningsverschil wel in de raadkamer zou kunnen worden beslecht.

Wellicht werd, in dit verband, buiten de opdracht door het Wetboek van Strafvordering aan de raadkamer toevertrouwd, ook uit het oog verloren dat, ingevolge art. 127 van hetzelfde Wetboek en het enig artikel — § XV der wet dd. 25 October 1919, gewijzigd bij art. 1 der wet dd. 22 Juli 1927, de bevoegdheden van de raadkamer aan een Kamer met een alleensprekende rechter toegewezen werden.

Zoals Faustin-Hélie ⁽³⁵⁾ het terecht betoogt, vertegenwoordigt de onderzoeksrechter, wat betreft de aangelegenheden waarin de door hem verleende beschikkingen kunnen verleend worden, dus op zichzelf een echte rechtsmacht, die evenwijdig loopt met deze van de raadkamer doch haar volstrekt niet ondergeschikt is. Deze twee *verschillende* gerechten beslissen over afzonderlijke voorwerpen, de ene over de onderzoeksmaatregelen, de andere over aanwijzingen van schuld en over de bevoegdheid; beide zijn onderworpen aan de hogere rechtsmacht van de Kamer van Inbeschuldigingstelling en ze moeten het blijven, indien men het stelsel van 1808 wil eerbiedigen.

* * *

Hierop steunend, stel ik me voor bondig na te gaan welke leemten het Wetboek van Strafvordering en de wet dd. 20 April 1874 vertonen en hoe ze dringend en doelmatig dienen aangevuld te worden.

1° Het ligt voor de hand, dat het openbaar ministerie volstrekt niet gewapend is om bepaalde onthoudingen van de onderzoekende magistraat te keer te gaan.

Geen enkele wettekst voorziet welke de rechten zijn van de publieke partij indien de onderzoeksrechter er zich toe beperkt op *stilzwijgende wijze* de vordering tot aanhouding van de Procureur des Konings af te wijzen. Weliswaar, zou, in dat geval, de beslissing van de onderzoeksrechter als niet bestaande moeten beschouwd worden ⁽³⁶⁾ en zou, volgens sommige auteurs, zijn volharding in deze houding zelfs aan-

leiding kunnen geven tot tuchtvervolgingen ⁽³⁷⁾. Maar welk gevaar loopt de openbare actie intussen niet? De Procureur des Konings kan het hem toegekende rechtsmiddel niet aanwenden en aldus het geschil niet aanhangig maken bij een hoger gerecht, zodat de onthouding van de onderzoeksrechter er derhalve op neer komt, een specifieke schending van de rechten der publieke vordering teweeg te brengen; het openbaar belang wordt er zwaar door benadeeld, vermits een bestaand rechtsmiddel practisch afgeschaft wordt en de verdachte —, alsook de tot dan toe niet vereenzelvigde mededaders en medeplichtigen —, in de gelegenheid kunnen gesteld worden de bewijzen van het misdrijf te doen verdwijnen of het ontdekken der waarheid op een of andere wijze te dwarsbomen.

De noodzakelijkheid ener aanvullende bepaling doet zich dus gelden en wel ten opzichte van al de vorderingen van het openbaar ministerie, die er naar streven *een daad van rechtsprekende aard te doen stellen*. Daarbij is het ook onontbeerlijk dat de wet niet enkel de *verplichte* geschreven beschikking van de onderzoeksrechter zou voorzien, maar tevens dat deze beschikking dient te worden verleend *binnen een bepaalde en korte tijdsperiode*, b.v. binnen de acht- en veertig uur te rekenen van het ogenblik waarop de onderzoeksrechter kennis krijgt van de vordering.

Ten slotte, en steeds met het oog op hetzelfde doel, blijkt het onontbeerlijk dat de *Procureur des Konings ten spoedigste zou ingelicht worden over de beslissing* die de onderzoeksrechter ten opzichte van zijn vorderingen getroffen heeft. Daarom zou de wet ook moeten bepalen dat de kennisgeving van de beschikking gedaan door de onderzoeksrechter aan de Procureur des Konings, binnen een bepaalde termijn moet geschieden.

2° Er bestaat een maatschappelijke noodzakelijkheid tot het behouden of instellen van rechtsmiddelen ten voordele van het openbaar ministerie tegen de afwijzende beschikkingen van de onderzoeksrechter. Met het oog op de geest waarmede onze strafvordering beziel is en het evenwicht dat haar kenmerkt, — moest het hier besproken wetsvoorstel er dan ook op wijzen dat het *nuttig* geworden is het recht van de Procureur des Konings tot het aanwenden van beroep of verzet tegen de bedoelde beschikkingen door middel van een *uitdrukkelijke wettekst* te erkennen en aldus aan dat recht de praetoriaanse aard, waarmede het thans, naar men beweert, bekleed is, te ontnemen.

Men kan zich anderzijds de vraag stellen of een dergelijk rechtsmiddel niet aan de *verdachte* moet worden geschonken. Eerst dient aangestipt, dat de beklaagde daartoe geen belang heeft; wanneer de onderzoeksrechter nu echter op de vordering tot aanhouding van de Procureur des Konings ingaat en hij b.v. een hechtenisbescheid aflevert, blijkt het practisch volkomen *overbodig* ⁽³⁸⁾ aan de aangehoudene een rechtsmiddel toe te kennen, tegen een beschikking die reeds binnen de *vijf dagen* na de ondervraging door de Raadkamer op tegenspraak dient te worden bevestigd, om te kunnen gehandhaafd worden (art. 4, Wet dd. 20 April 1874); overigens kan de verdachte tegen deze beschikking in beroep gaan ⁽³⁹⁾.

Wat de andere beschikkingen betreft, dient er op gewezen dat het onderzoek niet zou kunnen doorgevoerd worden, moest de onderzoeksrechter verplicht wezen zijn voornemens aan de verdachte te doen kennen.

Wordt nu een rechtsmiddel aan de Procureur des Konings tegen de strijdige beschikkingen van de onderzoeksrechter toegekend en door een wettekst uitdrukkelijk bevestigd, dan blijkt het eveneens gepast

de tijdsruimte van de *ontvankelijkheid* van dat rechtsmiddel te beperken.

Thans wordt vrij algemeen aanvaard dat verzet of beroep tegen de beschikkingen van de onderzoeksrechters, ook in zake voorlopige hechtenis, kan ingesteld worden *zo lang de onderzoeksrechter niet ontlast is van het onderzoek* (40), hoewel sommige auteurs beweren dat dit rechtsmiddel zou moeten worden aangewend binnen de termijn voorzien door het gemeen recht, d.i. tien dagen (41).

Moest de wet bepalen dat de onderzoeksrechter er toe gehouden is de beschikking binnen een bepaalde termijn uit te spreken, zou er zich *niets* kunnen tegen verzetten, dat de Procureur des Konings er toe zou verplicht zijn het rechtsmiddel tegen de bedoelde beschikking in te stellen binnen de *kortst mogelijke tijdspanne* b.v. binnen de 24 uur te rekenen vanaf het oogenblik dat de onderzoeksrechter zijn tegenstrijdige beschikking mededeelt. Tevens zou aldus de éénvormigheid bereikt worden in verband met de termijn van verzet of beroep, voorzien bij art. 135 van het Wetboek van Strafvordering en bij art. 20 der wet dd. 20 April 1874.

Wij hebben aangetoond dat de rechtsmacht waarbij het rechtsmiddel van de Procureur des Konings ahangig dient gemaakt, naar de regel normaal de Kamer van Inbeschuldigingstelling moet zijn. Deze moet uitspraak doen mits *staking van alle andere zaken*, of liever binnen een zeer korte termijn: b.v. 5 dagen. Maar de wet zou ook *meer klaarheid moeten brengen in de aldaar na te leven rechtspleging*, ten einde al de aarzelingen van de rechtspraak (42) uit de weg te ruimen.

Er kunnen zich twee gevallen voordoen:

a) *De verdachte wordt door de onderzoeksrechter verhoord*, en binnen de 24 uur van die ondervraging, verleent de onderzoeksrechter een beschikking, waardoor hij de vordering tot aanhouding van de Procureur des Konings afwijst.

Wanneer de Kamer van Inbeschuldigingstelling nu kennis neemt van het beroep van de Procureur des Konings, zou de wet moeten aanstippen dat, na het *openbaar ministerie te hebben gehoord*, en zo zij het beroep van de Procureur des Konings gegrond acht, *de Kamer zelf het bevel tot aanhouding zou moeten verlenen* op grond van artikel 1, eerste en tweede lid, en 2 der wet dd. 20 April 1874.

Wanneer een hogere rechtsmacht een daad van een lagere rechtsmacht nietig verklaart, heeft ze immers *de bevoegdheid, de macht en zelfs de plicht*, bij haar beslissing de *daad van rechtsmacht zelf* te verrichten, die het lager gerecht had moeten volbrengen, d.w.z. in casu, het bevel tot aanhouding te verlenen (43).

Vooraleer dit bevel tot aanhouding af te leveren, dient het Hof de verdachte niet meer te verhoren, vermits hij reeds door de onderzoeksrechter ondervraagd werd en het proces-verbaal van dat verhoor bij het dossier is gevoegd.

b) *De onderzoeksrechter heeft de verdachte niet ondervraagd* en de vordering tot aanhouding van de Procureur des Konings zonder meer afgewezen. Deze procedure zal haar rechtvaardiging vinden in de gevallen waarin dient vermeden dat de verdachte op de hoogte van de voorgenomen aanhouding zou gebracht worden.

Indien de Kamer van Inbeschuldigingstelling nu geroepen wordt om te beslissen nopens het al dan niet afleveren van een bevel tot aanhouding, zou de verdachte vooreerst moeten ondervraagd worden, daar deze ondervraging immers een *onderzoeksverrichting* is die een wezenlijke en essentiële waarborg voor het

individueel uitmaakt en dienvolgens als voorwaarde der wettelijkheid van het bevel tot aanhouding geldt (44).

In de huidige toestand van onze wetgeving wordt aan de Kamer van Inbeschuldigingstelling, als dusdanig, de macht niet toegekend om over te gaan tot dergelijk verhoor, omdat deze opdracht als een *loutere onderzoeksopdracht voorkomt*. De Kamer van Inbeschuldigingstelling heeft steeds in dergelijke gevallen haar evocatierecht, voorzien bij de artikelen 235, 236 en 237 van het Wetboek van Strafvordering, uitgeoefend en één van haar leden aangesteld om als onderzoekend magistraat op te treden ten einde de verdachte te ondervragen en onmiddellijk nadien een bevel tot aanhouding af te leveren, zo deze magistraat de aflevering van dit bevel gegrond en gepast acht (45).

Tegen deze pretoriaanse opvatting rijzen twee bezwaren: ten eerste dient opgemerkt dat niet het rechtsprekend college handelt en optreedt, maar wel een afgevaardigde raadsheer, wat dus strijdig is met de opvatting van het beroep, daar dit minstens vóór drie rechters dient gebracht te worden; ten tweede is dit stelsel van aard om het aantal evocatiegevallen tot een niet denkbaar gevaar *op te drijven*, hetgeen door wijlen Professor Simon, raadsheer in het Hof van Verbreking, reeds op treffende wijze onderlijnd werd (46).

Waarom dan ook door de wet niet doen aanstippen dat de Kamer van Inbeschuldigingstelling, na het *openbaar ministerie te hebben gehoord en de verdachte te hebben ondervraagd*, zelf het bevel tot aanhouding mag afleveren, indien, overeenkomstig art. 1, eerste en tweede lid, en art. 2 der wet dd. 20 April 1874, er daartoe termen zijn?

Aldus zou de verdachte, vóór de Kamer van Inbeschuldigingstelling, in dezelfde toestand komen te staan als toen hij voor de eerste maal vóór de onderzoeksrechter verscheen. De opwerping dat het verhoor van de verdachte een daad van onderzoek is en dat zodoende de Kamer van Inbeschuldigingstelling zich in het onderzoek zou inmengen, is van weinig belang, ten overstaan van de essentiële waarborg die het individu verzekert, niet te zijn aangehouden, zonder eerst door zijn rechters te worden verhoord!

Het volgende geval moet echter voorzien worden: de verdachte uitgenodigd tot verschijning vóór de Kamer van Inbeschuldigingstelling, met het oog op gebeurlijke aflevering van een bevel tot aanhouding, ontwijkt deze verschijning op de een of andere wijze. Daarom zou de wet dan ook, in dit bepaald geval, het recht aan de Kamer van Inbeschuldigingstelling moeten verlenen tegen afwezig of verstek makende verdachten een *bevel tot medebrenging* uit te vaardigen, waarvan de tenuitvoerlegging aan de Procureur-generaal zou worden toevertrouwd.

Indien nu de Kamer van Inbeschuldigingstelling het beroep van de Procureur des Konings gegrond acht en, na ondervraging van de verdachte, een bevel tot aanhouding tegen hem aflevert, verzet er zich niets tegen, dat naderhand gehandeld wordt zoals voorzien en bepaald bij art. 4 der wet dd. 20 April 1974 (47). De beslissing van de Raadkamer is principieel geen daad van toezicht, maar wel een nieuwe waarborg voor de verdachte.

De wet zou er echter zorg moeten voor dragen te bepalen dat, in ieder geval, de termijn van vijf dagen een aanvang zal nemen, niet vanaf de ondervraging van de verdachte, maar wel vanaf de tenuitvoerlegging van het bevel tot aanhouding.

Het besluit van deze bondige studie naar aanleiding van een der meest recente wetsvoorstellen die een belangrijke wijziging van onze strafwetgeving moet teweegbrengen, is nagenoeg in overeenstemming te brengen met de ontgoochelende overwegingen van de heer rechter Ruttiens. Treffend is het, dat men definitief en zonder redenen het « principeloos » pad schijnt te willen inslaan.

Net als de rechthebbende, wordt de magistraat door het chaotische van onze wetten getroffen, en zijn rechtsgeleerdheid die zou nauw verbonden is aan het zekerheidsgevoel, grondslag van het recht, wordt hierdoor in het gedrang gebracht.

* * *

Enkele dagen na de aanvang van het gerechtelijk jaar overleed op 20 September 1951, Advocaat-generaal *Fernand De Wilde*.

Zijn beeld staat ons nog levendig voor ogen.

Hij werd geboren te Ledeberg op 28 April 1899. Was student aan het Eton-College in Engeland, oorlogs-vrijwilliger en een der schildwachters van de IJzer.

Na schitterende studies aan de universiteit alhier, werd hij, in 1922, te Gent op de lijst der advocaten opgenomen en reeds in 1923 tot Substituut Procureur des Konings te Brugge benoemd, alwaar zijn mensenkennis, zijn rechtzinigheid en zijn welsprekendheid hem onder de talentvolle magistraten rangschikten.

In 1937 werd hij Procureur des Konings te Veurne. Hij gaf er blijk van gezag en moed. Onverschrokken bleef hij tijdens de beschieting van Mei 1940 in het oud Paleis van Justitie dat hem zozeer aan het harte lag. Als lid van het Rode Kruis, als magistraat en als burger was hij een toonbeeld van onwankelbare vaderlandsliefde. Reeds in October 1940, werd hij door de Duitsers uit zijn ambt ontzet en in Maart 1942 verplicht Veurne te verlaten.

Zijn prachtig verleden duidde hem aan om, na de bevrijding, het ambt van advocaat-generaal alhier te bekleden dat destijds zijn vader met zoveel gezag had uitgeoefend. Door een vroegtijdig afsterven, werd het hem niet gegeven zijn veelbelovende loopbaan gans te ontplooiën.

Vereend met de vrijwilligersmedaille 1914-1918, het Vuurkruis, het oorlogskruis en de zege- en herinneringsmedaille, was hij tevens officier in de Kroonorde en in de Leopoldsorde.

* * *

Enkele weken na het viertien van zijn vijftigjarig beroepsjubileum overleed, op 2 December 1951, te Moeskroen, Mr *Albert De Smet*, advocaat bij de Balie te Kortrijk. Hij was in deze stad geboren in 1876.

Na schitterende studiën aan de Rijksuniversiteit te Gent, behaalde hij, in 1901, zijn diploma van doctor in de rechten, met grote onderscheiding.

Hij deed zijn stage te Gent, achtereenvolgens bij Mr Alberic Rolin, een befaamd meester in internationaal recht, en bij Mr Sérésia, bekend hoogleraar in burgerlijk recht, en eindelijk bij Mr Van Leynsele, een talentvol advocaat te Kortrijk.

In 1904 werd hij bij de Balie dezer stad ingeschreven en vestigde hij zich te Moeskroen, alwaar hij een grote bedrijvigheid aan de dag legde.

Hij pleitte voor al de juridicties: arbeidsgerecht, vrederecht, rechtbank van koophandel, rechtbank van eerste aanleg en vóór het Hof van beroep. Hij was hartstochtelijk om zijn zaken te doen zegevieren, maar met de tijd werden ijver en geestdrift door de ouderdom geknakt.

Af en toe, met een onverzettelijke wilskracht, kwam hij nog naag het gerechtsgebouw, in een aanhoudende

strijd tegen het onvermijdelijke dat toch eens komen moet.

Om zijn onverdroten ijver en werklust, zal een dierbaar aandenken aan Mr Albert De Smet bewaard blijven.

* * *

Mr *Albert Meere* overleed op 5 December 1951.

Hij verwierf het diploma van doctor in de rechten in 1901 en werd advocaat bij het Hof van beroep te Gent in 1905. Hij was hooggeprezen als raadsman in correctionele zaken.

Hij laat de herinnering na van een gewetensvol en eerlijk werker.

* * *

Op 25 December 1951 overleed te Brugge de heer ere-Vrederechter *Alfons Jasqué*. Hij werd er geboren op 15 December 1876. Ingeschreven bij de Balie van zijn geboortestad in 1902, werd hij achtereenvolgens benoemd tot plaatsvervangend vrederechter in December 1913 en tot vrederechter in het 2e kanton Brugge in December 1918. Zijn optreden was gekenmerkt door zijn vaderlijke en wijze raad, zijn dienstvaardigheid en zijn moed.

Tevens was hij Kamer-Voorzitter van de Werkrechtvaardersraad in beroep te Brugge.

Knap en fijn van geest, goed van hart, eenvoudig en gedienschtig heeft hij de algemene sympathie weten te winnen.

Hij was Officier in de Kroonorde en in de Leopoldsorde.

* * *

Op de ouderdom van 79 jaar, overleed te Brussel, op 20 Januari 1952, de heer advocaat *Lucien De Busschere*.

Doctor in de rechten op 7 October 1895, maakte hij deel uit van de Gentse Balie sedert 16 October 1898.

Hij hield zich voornamelijk onleidend met burgerlijke aangelegenheden en in 't bijzonder met scheepvaart-zaken. Hij werd vereerd met de aanstelling in hoedanigheid van rechtskundig adviseur van de Koning van Siam.

Na een lange en ijverige loopbaan werd hij, op zijn verzoek, niet meer op de lijst der advocaten opgenomen in 1945.

Hij laat de beste herinnering na bij zijn confraters, bij de talrijke vrienden die hij telde, en bij de heren magistraten alhier, wat voor zijn familie en in 't bijzonder voor zijn zoon die een hoge functie bekleedt in de gerechtelijke Orde, een troost moge wezen.

Mr De Busschere was ridder in de Leopoldsorde.

* * *

Enkele dagen vóór de ouderdomsgrens te bereiken, overleed op 10 Februari 1952 de heer Kamervoorzitter *Léon Fiers*.

Geboren te Gent op 21 Februari 1880, behaalde hij het diploma van doctor in de rechten op 8 October 1901.

Hij was achtereenvolgens Substituut Procureur des Konings te Dendermonde (1911), Substituut Krijgsauditeur (1919), Substituut Procureur des Konings te Gent (1919), Eerste Substituut bij dezelfde rechtbank (1929), Raadsheer in Uw Hof (1933) en Kamer-voorzitter (1951).

In weerwil van zijn wankelende gezondheidstoestand heeft hij het beste van zijn leven besteed aan het Gerecht. Dank zij zijn toewijding, zijn heldere en oor-

deeltkundige gedachten, heeft hij luister bijgezet aan de beoefening van het Recht.

In hem vond de synthese van de theoreticus en de practicus haar ideale verpersoonlijking.

Zijn rechtschapenheid, zijn verkleefdheid en eenvoud getuigden van een edel karakter.

Hij was groot-officier in de Kroonorde en commandeur in de Leopoldsorde.

* * *

Op 28 Februari 1952 overleed op vijf-en-tachtigjarige ouderdom Ere-Procureur-generaal ridder *Van Elewyck*.

Gesproken uit een oud Brabants geslacht, wiens adelbrieven uit het Oostenrijks tijdperk dagtekenen, behaalde hij in zijn geboortestad Leuven, op 12 Februari 1892, het diploma van doctor in de rechten.

In 1895 wordt hij Substituut Procureur des Konings in de historische stad Ieper, om weldra in dezelfde hoedanigheid over te gaan naar het roemrijke Brugge. Twaalf jaren nadien, in 1907, roept hem de Arteveldestad, Substituut-Procureur-generaal, Advocaat-generaal, Eerste Advocaat-generaal en, in 1922, Procureur-generaal tot de ouderdomsgrens hem in 1938 trof.

Was het te verwonderen dat hij, die steeds in het schone en het oude had geleefd, zijn vrije uren aan de oude « Costuymen », « Placcaerten van Vlaenderen » en aan de muziek besteedde??

In de uitoefening van zijn hoog ambt gaf hij blijk van die rechtschapenheid, die gematigheid en dat verheven plichtbesef, zonder dewelke de magistraat zijn taak niet naar behoren kan vervullen. Zijn gezag was groot en na de eerste wereldoorlog werd hij naar Leipzig geroepen om er de behandeling der vervolgingen wegens oorlogsmisdaden bij te wonen.

Wie met hem in voeling trad waardeerde zijn onverstoorbaar optimisme, zijn fijne humor, zijn schitterende hoffelijkheid.

Hij blijft een voorbeeld als mens, als humanist en als magistraat.

Hij was groot-officier in de Leopoldsorde.

* * *

Op 15 April 1952 verliet ons Raadsheer *Robert Du Bois*, die amper 62 jaren telde.

Geboren te Gent, op 9 Juni 1890, verwierf hij het diploma van doctor in de rechten in October 1913.

Hij nam deel aan de eerste wereldoorlog en werd tot Substituut-Krijgsauditeur benoemd op 20 December 1919.

In 1931 werd hij benoemd tot rechter in de rechtbank van eerste aanleg in zijn geboortestad tot hij, in 1945, door Uw Hof geroepen werd. Hij besteedde zijn onvermoeibare krachten zowel in Uw schoot als in de krijgsgerechten, want sedert September 1944 was hij burgerlijk magistraat, voorzitter van de krijgsraad te Gent. De zwaarste zaken werden hem toevertrouwd niettegenstaande de overspanning waaraan hij leed.

Hem viel grotendeels de zware taak te beurt in de 5e tijdelijke kamer de achterstand, gevolg van de moeilijke bevrijdingstijd, op te slorpen. Daarin slaagde hij meesterlijk.

Wie kan deze magistraat, die zijn stad en stadsgenoten naar hart en ziel zo diep beminde, die begaafde, schrandere en levenslustige mens, die ervaren magistraat vergeten?

Hij werd verermerkt door de Herinneringsmedaille, de Overwinningsmedaille, het bijzondere ereteken van

te klasse van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en was Commandeur in de Kroonorde en officier in de Leopoldsorde.

* * *

Op 16 Mei 1952 overleed de heer *Joseph Van de Vijver*. Geboren te Gent op 2 Juli 1884, doctor in de rechten op 9 October 1908, advocaat bij het Hof van beroep alhier op 24 November 1911.

Het was hem niet gegund zijn eervolle werkzaamheden aan de Balie door te drijven zoals hij het wenste. Sedert 1920 verplichtte zijn gezondheidstoestand hem een min vermoeiende bedrijvigheid waar te nemen. In 1927 onderstond hij een pijnlijke heelkundige bewerking en in 1933 tastte hem een totale verlamming aan.

Zijn leven was dit van een verdienstelijk advocaat en van een moedig mens die moreel de ziekte heeft overwonnen.

* * *

In de Panne overleed op 19 Mei 1952 de heer *Fernand Devos de Moldergem*, Voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Veurne. Hij werd geboren te Oudenaarde op 25 September 1885 en behaalde het diploma van doctor in de rechten in October 1911.

In 1919 werd hij tot Substituut Procureur des Konings te Ieper benoemd en in 1922 tot rechter in dezelfde rechtbank alwaar hij zich vooral aan de taak van het onderzoek toewijdde. Tevens was hij voorzitter van de Krijgsraad te Ieper en van de Commissie van advies.

Op 28 December 1946 kwam hij aan het hoofd van de rechtbank van eerste aanleg te Veurne. Zijn hoffelijkheid en welwillendheid waren alom geprezen. Tot op de vooravond van zijn overlijden, bekommerde hij zich over zijn ambtsbezigheden.

Hij was officier in de Kroonorde en ridder in de Leopoldsorde.

* * *

Op 25 Juni 1952 overleed plotseling te Brugge, de heer plaatsvervangende rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Brugge, *Ludovic Fraeys de Veubeke*. Hij werd aldaar geboren op 20 Juni 1882, behaalde het diploma van doctor in de rechten in 1905 en werd bij de Balie te Brugge ingeschreven in November 1908.

Zijn leven was gekenschetst door een jeugdig enthousiasme. Geschiedenis, literatuur, folklore en schilderkunst lagen hem nauw aan het hart.

Hij had een bijzonder hoge opvatting van zijn beroep. Zijn leven lang was hij met vaderlandsliefde bezield. Reeds oorlogsvrijwilliger op het front van 1914-1918, voerde hij nog op 60-jarige leeftijd, onder deknaam van Majoor Honoré, het bevel over een afdeling van het maquis in de streek van de Semois.

Met hem is een humanist vol geestdrift, wat het schone en het edele betreft, heengegaan.

Hij was houder van het oorlogskruis 1914-18 met palmen, het Oorlogskruis 1940-45 met palmen, het Vuurkruis, de medaille van Vrijwilliger, de medaille van de Weerstand, de American bronze Star, het Franse Oorlogskruis 1940 met bronzen ster, was hij tevens officier in de Kroonorde en in de Leopoldsorde.

* * *

De heer *De Pesseroey Hubert*, advocaat, ere-plaatsvervangend rechter in het vrederecht van het kanton Lokeren, is op 13 Augustus 1952 te Lokeren overleden.

Geboren op 23 Augustus 1877, bekwam hij zijn diplo-

ma van doctor in de rechten op 9 October 1902 en werd hij op 2 December 1905 ingeschreven bij de Balie te Dendermonde.

Bij Koninklijk Besluit dd. 21 April 1905 werd hij benoemd tot plaatsvervangend rechter in het vrederecht van het kanton Lokeren.

Gedurende meer dan 35 jaar was hij gemeenteraadslid en schepen van de stad Lokeren en hij heeft gedurende bijna 50 jaar het beroep van advocaat uitgeoefend. Zeer verkleefd aan zijn taak, is hij — mag men zeggen — in de uitoefening van zijn beroep overleden.

Mr De Pesseroey was stafhouder gedurende de gerechtelijke jaren 1923-1924 en 1924-1925. Hij was secretaris van de Tuchtraad in 1922 en 1923. Gedurende 1950-1951 en 1951-1952 werd hij opnieuw tot lid van de Tuchtraad verkozen.

Bij Koninklijk Besluit dd. 29 Juni 1951, werd hem, op zijn verzoek, ontslag verleend uit zijn ambt van plaatsvervangend rechter in het vrederecht van het kanton Lokeren. Hij werd gemachtigd tot het voeren van de eretitel van dat ambt.

Hij werd vereremerkt met de volgende onderscheidingen: Officier in de Kroonorde, Burgerlijk Kruis 1ste klasse, Herinneringsmedaille, Ridder in de kroonorde, Ridder in de Leopoldsorde.

* * *

Namens de Koning, vorder ik dat het Uw Hof behage, zijn werkzaamheden te hervatten.

- (1) *Propos sur le Droit Criminel*, blz. 6.
- (2) R. Ruttiens: «De quelques dispositions répressives en droit belge», R.D.P. 1946-47, blz. 521.
- (3) R. Ruttiens: *Loc. cit.*, blz. 524 en volgende.
- (4) Artikelen 18 en 19 Wet dd. 12 Maart 1818 op de uitoefening der geneeskunst.
- (5) B.W. dd. 3 Januari 1946, artikel 26; Wet dd. 18 Juni 1930, gewijzigd bij B.W. dd. 15 Februari 1946, artikel 56; Wet dd. 22 Maart 1886, artikel 24 op het auteursrecht.
- (6) B.W. inzake ravitaillering.
- (7) Zie wet dd. 20 Mei 1896, artikel 9; wet dd. 6 April 1843, artikel 28 op de douanen, enz.
- (8) Wet dd. 16 October 1945 op de buitengewone winsten; Wet dd. 29 Augustus 1919, op de dranksluiterijen, enz.
- (9) Zie R. Ruttiens, *loc. cit.*, blz. 529, artikel 7 van het Besluit nr 187, dd. 26 Juni 1935.
- (10) Wet dd. 18 October 1921 op de schoolplicht; Wet dd. 4 Augustus 1930 op de gezinsvergoedingen; jacht- en boswetgeving; Wet op de maten en gewichten, enz.
- (11) Wet dd. 14 Mei 1930, artikel 6; B.W. dd. 7 October 1946, artikel 8, 2°; B.W. dd. 30 December 1946, artikel 30; Fiscale wetten dd. 15 April 1896, artikel 143; 12 December 1912, artikel 27; 29 Augustus 1919, artikel 16; 29 Augustus 1919; (Dranksluiterijen) artikel 18, enz.
- (12) Artikelen 19, 31, 33, 123 sexes, 382 al. 3 van het Strafwetboek; Wetten dd. 12 Maart 1818, 9 Juli 1858, 24 Februari 1921 op de geneeskunde; dd. 1 September 1920 op de bioscopen; dd. 3 Januari 1933 artikel 19 op de wapenen; dd. 29 Augustus 1919 op de alcohol en de dranksluiterijen; Wet dd. 1 Augustus 1924, artikel 2 inzake verkeer, enz.
- (13) Maatschappelijke Orde en Conventionele Structuur; Rechtsk. Weekblad 1947-48. Vertaling in «Revue de Droit Pénal», 1947-1948.
- (14) Artikel 2 van de wet dd. 1 Augustus 1899. Artikel 1 van de B.W. dd. 14 November 1939. Artikel 2 van de wet dd. 29 Maart 1929, enz.
- (15) Zie R. Ruttiens: *Loc. cit.* Algemeen Besluit.
- (16) Artikel 24 van de wet dd. 9 April 1930. Artikel 169, nr. 1 van het boswetboek. Artikel 18 van de wetten dd. 28 Februari 1882 en 4 April 1900 op de jacht, enz.
- (17) Cfr. behoudens sommige door het SWB reeds bedoelde gevallen, artikel 148 van het K.B. nr 75 dd. 30 November 1939, B.W. dd. 28 Mei 1945, tot aanvulling van de B.W. dd. 24 Mei 1944, enz.
- (18) Cf. Artikel 3 van de wet dd. 22 Mei 1886 op de springstoffen.
- (19) Cf. artikel 20 van de wet dd. 28 Februari 1882 en 4 April 1900.
- (20) Ruttiens: *Loc. cit.* Algemeen Besluit.
- (21) *Parlem. Besch.* — Senaat — Zittijd 1951-52. Besch. nr. 387.
- (22) Zie de rede van Minister D'Anethan in de Senaat (Parl. Hand. Senaat, Zittijd 1873-1874, blz. 18) Hoyoit de

Termicourt: De la loi sur la Détention préventive. R.D.P. 1924, n° 2, blz. 287; *Rép. Prat. D.B.*: V° Détention Préventive, nr 43; *Verbreking*, 29 Maart 1926; Pas. 1926-I-325; R.D.P. 1926, blz. 590 en de opmerkingen. Vgl. echter met *Verbreking*, 5 Augustus 1901, Pas. 1901-I-352.

(23) Zie de artikelen 45 en 47 der wet dd. 20 April 1810, 42 van het Keizerlijk kDecreet dd. 6 Juli 1810, 151, 152 en 156 der wet dd. 18 Juni 1869, en het artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering;

(24) Zie artikel 135 Wetboek van Strafvordering en de «Ordonnance Criminelle»-vanl. 670. Titel XXVI, artikel 1 en 2.

(25) Besluit dat duidelijk voortvloeit uit de beredenering en de beschouwingen van de arresten van het Hof van Verbreking dd. 2 Februari 1885 (Pas. 1885-I-41) en 30 April 1888 (Pas. 1888-I-222) en van de Hoven van beroep te Gent (26 April 1893, Pas. 1893-II-372) en te Brussel (4 November 1898, Pas. 1899-II-67).

(26) Zie: *Albert de l'Arbre*: «L'Ordonnance de Villers-Cotterêts». Larcier, April 1940, blz. 9.

(27) Zie: *Faustin-Hélie*: «Traité de l'Instruction Criminelle», uitg. 1865-B. II, nr. 2095, in fine.

(28) Zie o.m.: de artikelen 235, 274, 441 en 494, waarop gewezen wordt door de heer Procureur-generaal Hoyoit de Termicourt, in zijn openingsrede dd. 15 September 1936; «Propos sur le Ministère Public», blz. 19-20, en blz. 28.

(29) Zie: *Rép. du Journ. du Pal.*: V° Juge d'instruction, nr. 115, volledig aangehaald door G. Timmermans: «Etude sur la détention préventive», nr. 85, blz. 96, onder noot (1).

(30) Zie: de rechtspraak aangehaald en uitvoerig besproken door Faustin-Hélie, *Op. cit.*, nr. 2099, 2100 en 2101.

(31) Zie: de Nederlandse tekst van het arrest in de verzameling van de «Arresten van het Hof van Verbreking» Jaar 1951, blz. 255 tot 258.

(32) Zie: de menigvuldige referenten aangehaald door G. Timmermans, *Op. cit.*, nr. 85, blz. 96, onder voetnoot (3), alsook Faustin-Hélie, *Op. cit.*, nr. 2096.

(33) Zie: Faustin-Hélie, *Op. cit.*, nr. 1449; G. Timmermans, *Op. cit.*, nr. 85, blz. 96.

(34) Zie: *Cloes et Bonjean*: B. II, blz. 747, en Trébutien, B. II, blz. 229, aangehaald en beaamd door G. Timmermans, *Op. cit.*, nr. 85, blz. 96, alsook voetnoot (2).

(35) Zie: Faustin-Hélie: *Op. cit.*, nr. 2109.

(36) Zie: Timmermans: *Op. cit.*, nr. 82; Dalloz: *Rép.*, V° Instruction Criminelle, nr. 635; R.P.D.B.: V° Détention préventive, nr. 64; Beltjens: Code d'Instruction Criminelle, blz. 267, nr. 13; Cloes et Bonjean: *Jurispr. des Tribuns*, II, kol. 743 en 744.

(37) Massabiau, uitg. 1876, nr. 2593.

(38) Zie: Maréchal: «Manuel Pratique de la Détention Préventive», nr. 117, 4de lid.

(39) Van zulver doctrinaal standpunt uit nochtans, blijkt het rechtsmiddel van de beklaagde tegen het bevel tot aanhouding evenzo ontvankelijk als het rechtsmiddel van de Procureur des Konings tegen de beschikking die de aflevering van dat bevel afwijst. (Zie: *Faustin-Hélie*: *Op. cit.*, nr. 2104; *Timmermans*: *Op. cit.*, nr. 90; *Hoyoit de Termicourt*: *Op. cit.*, R.D.P. 1924, blz. 287; *Contra*: R.P.D.B. V° *Détention préventive*, nr. 44).

(40) Zie: *Faustin-Hélie*: *Op. cit.*, nr. 2107; *Timmermans*: *Op. cit.*, nr. 92 en voetnoot (2); *Brussel*: 3 November 1897, Pas. 1898-II-81.

(41) Zie o.m.: *Mangin*: *Op. cit.*, nr. 183; *Beltjens*: C.T. Crim., artikel 61, nr. 45 en 46. *Vergel.*: *Gent*: 8 November 1923; Pas. 1924-II-33.

(42) Vóór 7 September 1950, besliste de Kamer van Inbeschuldigingstelling te Gent, ingeval zij van oordeel was dat het beroep van de Procureur des Konings tegen de strijdige beschikking van de onderzoeksrechter gegrond was, dat een bevel tot aanhouding diende te worden afgeleverd, doch zij zelf leverde dat bevel niet af; zij gaf opdracht aan een ander onderzoeksrechter het bevel tot aanhouding af te leveren. Sedert het arrest van het Hof van Verbreking dd. 7 September 1950 (R.D.P. 1950-51, blz. 482, R.W. 1951-1952, kol. 869) heeft de Kamer van Inbeschuldigingstelling te Gent deze rechtspraak verzaakt.

(43) Zie: *Grondwet*: artikel 7, alinea 3; *Brussel*: K.I., 22 Mei 1874; Pas. 1874-II-362; *Brussel*: K.I., 28 Augustus 1931; R.W. 1931-32, kol. 51; *Brussel*: K.I., 16 September 1931; R.W. 1931-32, kol. 53 plus noot; *Brussel*: K.I., 10 April 1940; R.D.P. 1940, blz. 352 plus uitvoerige noot van de heer Advocaat-generaal van de Brande de Reeth; *Verbreking*: 17 December 1951; Pas. 1941-I-458 en de omstandige voetnoot van de heer Eerste-Advocaat-generaal Hoyoit de Termicourt; Zie ook: de rechtsleer en de rechtspraak aangehaald door Jules Fally in de opmerkingen onderaan: *Gent*: K.I., 24 April 1945; J.T. 1945, blz. 464; noot II onderaan: *Gent*: K.I., 13 Juni 1950; R.W. 1950-51, kol. 314. Zie ten slotte: *Verbreking*: 7 September 1950; R.D.P. 1950-51, blz. 482; R.W. 1950-51, kol. 869; *Gent*: K.I., 22 November 1950, in zake O.M. t/ De Jonghe Albéric (niet gepubliceerd).

(44) Zie: *Timmermans*: *Op. cit.*, nr. 20; *Verbreking*: 23 Januari 1933; Pas. 1933-I-83 en R.D.P. 1933, blz. 135; *Verbreking*: 12 Juni 1933; Pas. 1933-I-258 en R.D.P. 1933, blz. 666; *Verbreking*: 6 November 1933; R.D.P. 1933, blz. 1065.

(45) Zie: *Gent*: K.I., 11-9-1951; R.D.P. 1951-52, blz. 562 plus noot. R.W. 1951-52, kol. 643.

(46) Zie: *J. Simon*: Chronique Trimestrielle de jurisprudence, *Détention Préventive*. R.D.P. 1951-52, blz. 784-785.

(47) Zie: *Brussel*: 6 November 1874; Pas. 1875-II-18.

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 21 April 1952.

Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. Maubresse.

Advocaat-Generaal : M. R. Janssens de Bisthoven.

Douanen en accijnzen. — Voor de strafbaarheid van overtredingen van wetsvoorschriften inzake douanen en accijnzen is opzet niet vereist.

Het feit, dat een militair, die in zijn dienst verplicht is naar het buitenland te reizen, slechts geringe hoeveelheden eetwaren of voor eigen gebruik bestemde voorwerpen medeneemt over de grens, ontheft hem niet van de verplichting daarvan aangifte te doen. Ten opzichte van overtredingen inzake douanen en accijnzen is de goede trouw van de overtreder evenals het ontbreken van ieder bedrieglijk oogmerk van generlei belang. De wettelijke strafbepalingen terzake stellen immers strafbaar de blote materiële overtreding der wetsvoorschriften, ongeacht het al dan niet aanwezig zijn van enig opzet.

Ministerie van Financiën (Douanen en Accijnzen)
t/ Willame J.

Gelet op het bestreden arrest, de 13e December 1951 gewezen door het Hof van Beroep te Luik;

Over het middel van ambtswege : schending van de artikelen 4, 5, 3°, 37, 63, 65 en 66 van de wet van 26 Augustus 1822, 19 en 22 van de wet van 6 April 1843, 1 en 4 van de wet van 20 December 1897, 1 en 3 van de wet van 30 Juni 1931, gewijzigd bij de wet van 30 Juli 1934, van de besluiten van de Regent van 15 December 1944 en 29 Juni 1946, van de wet van 31 December 1925 en van het Koninklijk Besluit van 3 April 1926 over het statistiekrecht :

Overwegende dat verweerder werd vervolgd op grond dat hij, wat de goederen aangaat, welke hij in zijn valies vervoerde en welke onderworpen waren aan een uitvoervergunning, nagelaten heeft op het uitgangskantoor of op enig ander kantoor, waar zulks behoorde te geschieden, de bij het verlaten van België vereiste aangifte te doen, het statistiekrecht te betalen en de vereiste vergunning over te leggen;

Overwegende dat verweerder door het bestreden arrest is vrijgesproken om de reden, dat de in zijn bezit gevonden waren tot zijn persoonlijk gebruik bestemd waren, dat zij noch verborgen noch verstopt waren, en dat aan een militair, die zich in de verplichting bevindt naar het buitenland te reizen, niet kan worden verweten, dat hij zich voorziet van in zijn bezit gevonden geringe hoeveelheden eetwaren of persoonlijk zaken en dat hij ondersteld heeft, dat hetgeen hij meevoerde de doorgaans gedulde hoeveelheid niet overtrof;

Overwegende dat de aldus in het licht gestelde omstandigheden verweerder niet van de verplichting onthieven aangifte te doen van de door hem meegevoerde waren;

Overwegende anderzijds dat de goede trouw van verweerder, evenals het ontbreken van ieder bedrieglijk oogmerk generlei belang hebben ten opzichte van het bestaan der inbreuken op het stuk van douanen en accijnzen; dat inderdaad de wetten, waarbij ten deze straffen bepaald worden, de eenvoudige materiële schending van de voorschriften, welke zij bevatten,

strafbaar stellen, zonder het opzet van de overtreder te vereisen;

Waaruit volgt dat het bestreden arrest de in het middel aangehaalde wetsbepalingen heeft geschonden;

Om deze redenen,

Verbreekt het bestreden arrest, doch enkel voor zoveel het over de vordering van de administratie van Douanen en Accijnzen uitspraak heeft gedaan;

Beveelt dat dit arrest zal worden overgeschreven in de registers van het Hof van Beroep te Luik en dat melding ervan zal worden gedaan op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing;

Veroordeelt verweerder tot de kosten;

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het Hof van Beroep te Brussel.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 21 April 1952.

Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. Daubresse.

Advocaat-Generaal : M. Janssens de Bisthoven.

Strafvordering. — Nietigheid van een niet door de Voorzitter ondertekend proces-verbaal ener terechtzitting, waarin een getuigenverklaring is opgenomen, en van het daarop gewezen vonnis. — Overneming van deze nietigheid in het arrest in hoger beroep.

Krachtens artikel 10 van de wet van 1 Mei 1849 moeten de bij de artikelen 155 en 189 van het Wetboek van Strafvordering voorgeschreven aantekeningen betreffende de getuigenverklaring ter terechtzitting getekend worden zowel door de voorzitter als door de griffier. Deze formaliteit, die ten doel heeft aan het proces-verbaal der zitting het authentiek karakter te verlenen, is substantieel. Het ontbreken van de handtekening van de voorzitter heeft de nietigheid van het in de betrokken procedure gewezen vonnis ten gevolge.

Het arrest, waarbij het vonnis a quo gedeeltelijk is bevestigd, zonder dat het Hof van Beroep uit de uit de bestandelen zijner overtuiging bedoelde getuigenverklaring heeft verwijderd, terwijl inzonderheid niet is bewezen dat deze verklaring onder eed is afgelegd, heeft de in eerste aanleg begane nietigheid overgenomen.

Krier t/ Ghys, b.p.

Gelet op het bestreden arrest, de 6e December 1951 gewezen door het Hof van Beroep te Luik;

Overwegende dat aanlegger verklaard heeft zich alleen als verdachte in cassatie te voorzien;

I. In zoverre de voorziening gericht is tegen de op de publieke vordering gewezen beslissing;

A. Aangaande de beschikking van het bestreden arrest, waarbij de publieke vordering op grond van de ten laste van aanlegger gelegde inbreuken op de politie van het verkeer verjaard wordt verklaard;

Overwegende dat aanlegger bij gebrek aan belang niet ontvankelijk is om deze beschikking te bestrijden;

B. Aangaande de beschikking van het bestreden arrest, waarbij aanlegger wordt veroordeeld op grond

van de telastlegging dat hij op de openbare weg aangetroffen werd in staat van dronkenschap terwijl hij een voertuig bestuurde of een andere bezigheid verrichtte, welke voorzichtigheid of bijzondere voorzorgen vereist ten einde gevaar te vermijden voor hem zelf of voor anderen (telastlegging E);

Over het ambtshalve aangevoerde middel: schending van artikel 10 van de wet van 1 Mei 1849 doordat een der zittingsbladen van de Correctionele Rechtbank, waarin het verhoor van een getuige is opgenomen, niet ondertekend is door de voorzitter dier rechtbank;

Overwegende dat krachtens artikel 10 van de wet van 1 Mei 1849 de bij de artikelen 155 en 189 van het Wetboek van Strafvordering voorgeschreven aantekeningen zowel door de voorzitter als door de griffier behoren te worden getekend;

Dat deze formaliteit, waardoor bedoeld wordt aan het proces-verbaal der zitting een authentiek karakter te verlenen, substantieel is;

Overwegende dat het proces-verbaal van de zitting van de Correctionele Rechtbank van 19 Juni 1950, waarin de verklaring van een getuige is vervat, niet voorzien is van de handtekening van de voorzitter; dat het niet vervullen van deze formaliteit het op deze procedure gewezen vonnis nietig maakt;

Overwegende dat het Hof van Beroep gedeeltelijk het vonnis a quo heeft bevestigd zonder uit de bestanddelen zijner overtuiging de ter voormelde zitting opgenomen verklaring te verwijderen, terwijl inzonderheid niet is bewezen dat deze verklaring onder ede werd afgelegd;

Overwegende dat het bestreden vonnis aldus de in eerste aanleg begane nietigheid heeft overgenomen en bijgevolg de in het middel aangehaalde wetsbepaling heeft geschonden;

II. In zoverre de voorziening gericht is tegen de beslissing, gewezen op de vordering van de burgerlijke partij Ghys Julien:

Overwegende dat bij het bestreden arrest generande veroordeling is uitgesproken ten laste van aanleggers en ten voordele van de burgerlijke partij; dat de voorziening derhalve niet ontvankelijk is;

Om deze redenen,

Verbreekt het bestreden arrest enkel voor zoveel het een veroordeling van aanlegger op grond van de telastlegging E. uitspreekt;

Beveelt dat dit arrest zal worden overgeschreven in de registers van het Hof van Beroep te Luik en dat melding er van zal worden gemaakt op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing;

Laat de kosten ten laste van de Staat;

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het Hof van Beroep te Brussel.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

3e Kamer A. — 9 April 1952.

Voorzitter: M. De Cock.

Raadsheren: M.M. Delvaux en Maréchal.

Advocaat-generaal: M. Ost.

Advocaten: Mrs Laureyns en Bruneel.

Echtscheiding. — Bij vonnis van echtscheiding geen toekenning van onderhoudsgeld voor het verleden. — Het bij vonnis van echtscheiding toegekende onderhoudsgeld heeft een vergoedingskarakter, is in principe onveranderlijk en moet bepaald worden met inachtneming van de toestand van partijen ten tijde der echtscheiding.

Wanneer de rechter de echtscheiding toelaat, is hij niet meer gerechtigd om aan een der echtgenoten een onderhoudsgeld toe te kennen met terugwerken de kracht voor het verleden, d.i. bij toepassing van de artt. 212 en 268 B.W.

De uitkering tot levensonderhoud, die krachtens art. 301, B.W. toegekend wordt aan de echtgenoot, op wiens vordering de echtscheiding toegestaan wordt, heeft een vergoedingskarakter, is in principe onveranderlijk en moet bepaald worden met inachtneming van de toestand der partijen ten tijde der echtscheiding. Dit onderhoudsgeld is verschuldigd vanaf de overschrijving van het vonnis van echtscheiding in de registers van de Burgerlijke Stand.

Bastens t/ Vrolijk

Gezien het in regelmatige uitgifte overgelegde vonnis, tussen partijen d.d. 29 Mei 1951 uitgesproken door de Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen;

Overwegende dat het hoger beroep regelmatig naar de vorm en binnen de wettelijke termijn werd ingesteld;

Overwegende dat de echtscheiding tussen partijen uitgesproken werd tegen appellant;

Overwegende dat de eis strekt tot het toekennen van een onderhoudsgeld van geïntimeerde;

Overwegende dat deze laatste dit onderhoudsgeld vordert niet alleen voor de toekomst na de echtscheiding, doch ook voor het verleden vanaf 8 April 1946 gedurende de echtscheidingsprocedure;

Overwegende dat bij beslissing in kortgeding d.d. 29 Januari 1946, waarbij uitspraak werd gedaan over de voorlopige maatregelen, haar eis, strekkende tot het bekomen van onderhoudsgeld gedurende de echtscheidingsprocedure afgewezen werd;

Overwegende dat de rechter, wanneer hij de echtscheiding toelaat, het recht niet meer bezit om aan een der echtgenoten een onderhoudsgeld toe te kennen met terugwerkende kracht voor het verleden, d.i. bij toepassing van de artikelen 212 en 268 van het B.W.;

Overwegende dat bij toepassing van art. 310 van het B.W. het onderhoudsgeld, toegestaan aan de echtgenoot, op wiens vordering de echtscheiding toegelaten wordt, een vergoedingskarakter heeft en dat het in principe onveranderlijk is en moet bepaald worden met inachtneming van de toestand der partijen op het ogenblik der echtscheiding;

Overwegende dat de eis van geïntimeerde, strekkende tot het bekomen van 2.000 fr. maandelijks gedurende een eerste tijdperk en 3.500 fr. vanaf 8 Februari 1951 dus in strijd is met de wetsbepalingen;

Overwegende dat de eerste rechter billijk de toestanden der twee partijen in acht genomen heeft en dat het maandelijks onderhoudsgeld door hem op 1.650 fr. vastgesteld, in evenredigheid is zowel met de behoeften van geïntimeerde als met de mogelijkheden

Vlaamse Juristen,

Abonneert U op het

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

van appellant en dat het derde van diens inkomen niet te boven gaat;

Overwegende dat dit onderhoudsgeld verschuldigd is vanaf de overschrijving van het vonnis van echtscheiding der partijen in de register van de burgerlijke stand;

Overwegende dat appellant te vergeefs beweert dat het onderhoudsgeld door hem niet verschuldigd zou zijn vóór 27 Januari 1951;

Overwegende inderdaad dat het vonnis d.d. 19 Mei 1947, uitgesproken door de Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen en door dit Hof op 24 November 1950 bekrachtigd bij een in kracht van gewijsde gegaan arrest, de uitspraak over het onderhoudsgeld heeft voorbehouden tot na de deling en vereffening der gemeenschap van partijen;

Overwegende dat deze rechterlijke beslissingen klaarblijkelijk de rechten van geïntimeerde te dien opzichte hebben voorbehouden vanaf de echtscheiding;

Om deze redenen,

Het Hof,

Alle andere, verdere of strijdige besluiten van de hand wijzende;

Gelet op art. 24 der wet van 15 Juni 1935.

Gehoord het gedeeltelijk conform advies van de heer Ost, Advocaat-generaal, gegeven in openbare zitting.

Ontvangt de beroepen;

Zegt dat het incidenteel beroep gegrond is;

Zegt dat het oorspronkelijk beroep gedeeltelijk gegrond is;

Doet het bestreden vonnis te niet;

Veroordeelt beroeper te betalen aan geïntimeerde een maandelijks onderhoudsgeld van 1.650 fr. (duizend zes honderd vijftig frank) vanaf de overschrijving van de echtscheiding der partijen in de registers van de burgerlijke stand;

Wijst de eis van geïntimeerde voor het overige af;

Veroordeelt appellant tot al de kosten van eerste aanleg en tot de helft der kosten van hoger beroep;

Veroordeelt geïntimeerde tot de andere helft der kosten van het hoger beroep.

NOOT : Verg. o.a. De Page, I, n°s 980 en 982; Complément, vol. I, n° 980; Rb. Dendermonde, 26 Mei 1952, R. W. 1952-53, 18 en de daarin aangehaalde literatuur en rechtspraak.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

1e Kamer. — 23 April 1952.

Voorzitter : M. De Potter.

Raadsheren : MM. J. Rutsaert en Schuermans.

Advocaat-Generaal : M. Mahaux.

Advocaten : Mrs Van Rijn en R. Vrancken.

Zeerecht. — Foutvracht. — Uitlegging van clause in de charterpartij. — Op de vervrachter rustende bewijslast. — Gebondenheid aan een eenmaal gegeven instemming betreffende de wijze van uitvoering van een contract. — Bij tegenstrijdige voorrang van geschreven getijpte clause in charterpartij boven gedrukte clause. — Overliggend. — Toepasselijke wet. — Volgens de Duitse wet geen protest vereist voor het verschuldigd worden van overliggend. — Bij de berekening daarvan komt in casu de Zondag in aanmerking.

Wanneer men zich verbonden heeft tot volle bevrachting, wordt de clause van aangifte van een tonne-maat « ongeveer » in het voordeel van de vervrachter

ingelast en is de bevrachter gehouden tot het fourneren van een lading, die overeenstemt met alles wat het schip in de gegeven perken inhouden kan.

Wanneer de vervrachter vergoeding wegens foutvracht vordert rust op hem de bewijslast, dat de bevrachter geweigerd heeft de lading aan te vullen of op een andere wijze tot stuwing van de lading over te gaan. Nadat de kapitein van het schip zich met de hoeveelheid ingeladen goederen en de wijze van stuwing accoord heeft verklaard, gaat het niet op, dat de vervrachter na de voltooiing van de inlading tegenover de ontvanger of geadresseerde van de koopwaar in een ander land hierop terugkomt om een hogere vracht te eisen, daar men niet eenzijdig op een ten aanzien van de wijze van uitvoering van een contract gegeven instemming kan terugkomen.

Het goedvinden door de geadresseerde dat ter plaatse van bestemming deskundigen de ingeschepte koopwaar onderzoeken en het stellen door hem van een zekerheid voor het lossen bewijzen niet, dat bij de inscheping protest zou gedaan zijn, daar het onderzoek door deskundigen slechts een bewarende maatregel is en het stellen van een zekerheid slechts het bewijs oplevert van een middel om bij ondergane dwang in het bezit van de vervoerde goederen gesteld te worden en geen bekentenis van tijdig protest insluit.

Een in een charter-partij geschreven of getijpte clause zet een gedrukte clause in diezelfde charter-partij op zij voor zover die clauses met elkaar onverenigbaar blijken.

Uit de clause « alle uit deze charter ontstane geschillen kunnen in overleg tussen partijen door een scheidsrechter geregeld worden; anders zullen de gewone Duitse rechtbanken bevoegd zijn », blijkt dat partijen hunne wederzijdse rechtsbetrekkingen aan de Duitse wet hebben onderworpen.

De Duitse wet eist voor de opeisbaarheid van overliggend niet de betekening van een protest.

Uit het aanhangig maken van een geschil voor een andere dan een Duitse rechter mag niet worden afgeleid, dat partijen afstand zouden hebben gedaan van de tussen hen overeengekomen toepasselijkheid van de Duitse wet.

Bij de berekening van het verschuldigd overliggend komt de Zondag in aanmerking, ofschoon op deze dag niet kon geladen worden, daar het schip op deze dag kon varen.

Hetzelfde zou eveneens gelden, wanneer men de Finse wet (wet van de plaats van vestiging van de vervrachter), of de Nederlandse wet (wet van de plaats, waar het contract werd aangegaan) van toepassing mocht achten.

R. Nordstroem & Co t/ S.V. Association d'importateurs et exploitants de bois pour pate a papier « Grimpa ».

Gezien de akte van hoger beroep dd. 13 Augustus 1947 tegen het vonnis van 30 Januari 1947 van de Rechtbank van Koophandel te Antwerpen, in vorm van regelmatige uitgifte overgelegd;

Gezien het arrest van 9 Januari 1952, waarbij de heropening der debatten bevolen werd;

Overwegende dat het ingesteld hoger beroep ontvankelijk voorkomt;

Overwegende dat de door beroepster op 30 Augustus 1944 ingestelde eis tot betaling strekt van de tegenwaarde in Belgische frank van 8.023 Reichsmark wegens foutvracht en van 6.000 Reichsmark wegens liggend;

1° Wat de vracht betreft wegens ledige ruimte ;

Overwegende dat bij charteparty van 9 Juli 1941 beroepene het s.s. «Greta», aan beroepster toebehorende, bevracht heeft voor het vervoer van een «volle en geschikte lading» papierhout, van Oulu (Finland) naar Delfzijl; dat daarbij vermeld werd dat het schip een laadvermogen had van ongeveer 850 vadem, 10 % meer of minder;

Overwegende dat beroepster daaruit afleidt, dat beroepene een hoeveelheid van 935 vadem had moeten inladen, doch verklaart dat zij zelf zou hebben genoeg genomen met een lading van 900 vadem;

Overwegende dat beroepene slechts 787 vadem ingeladen heeft; dat uit dien hoofde een bedrag van 8.023 Reichsmark, zijnde een tekort van 113 vadem tegen 71 Reichsmark per vadem, in rekening werd gebracht;

Overwegende dat uit de vaststellingen, door deskundigen gedaan, blijkt dat het geladen hout wel papierhout is;

Overwegende dat het feit, dat een deel ervan nat was, het niet kan doen beschouwen als «een ongeschikte lading»;

Overwegende dat beroepster ten onrechte opwerpt dat het hout ongeschikt was om te lang in het water te hebben vertoefd en deswege veel te zwaar was, en dat het in grote stukken was gezaagd;

Overwegende dat bij dergelijke vervoeren het als een normaal feit te beschouwen valt, dat de lading geheel of ten deele uit waterhoudend hout bestaat, hetzij omdat het vlottende per rivier is aangebracht, hetzij omdat het door regen is nat geworden;

Overwegende dat beroepene er zich niet toe verbonden had droog hout of hout van een zekere dikte, lengte of gewicht in te laden; dat ter zake niet bewezen is, dat de hoedanigheden en afmetingen van het hout het als ongeschikt zouden moeten doen beschouwen;

Overwegende dat mogelijk het schip gemakkelijker ware geladen, indien het hout middendoor was gezaagd, doch hieruit niet volgt dat, zoals het ingeladen werd, het hout ongeschikt was of aan de voorwaarden van de charteparty niet beantwoordde, des te meer daar volgens de niet betwiste besluiten van de deskundigen Nagelsmith en Blaauw het slechte laadresultaat alleen te wijten is aan het laden onderin van droog hout en bovenin en aan dek van nat hout;

Overwegende dat, wanneer men zich verbonden heeft tot volle bevrachting, de clause van aangifte van een tonnement «ongeveer» in het voordeel van de vervrachter ingelast wordt en de bevrachter gehouden is tot het leveren van een vracht, die overeenstemt met alles wat het schip in de gegeven perken inhouden kan (zie Smeesters en Winkelmolen, bd. I, n° 298);

Overwegende dat volgens de deskundige vaststellingen (zie verslag Nagelsmith) het schip theoretisch meer had kunnen opnemen dan in feite geladen werd, aangezien «het slechte laadresultaat volgens hem alleen hieraan te wijten is, dat onderin droog hout en bovenop en aan dek gewaterd hout is geladen, waardoor de boot geen bekware deklust kon laden en niet tot op zijn merk worden afgeladen»;

Overwegende dat volgens dezelfde deskundige bevindingen het schip zeker een meter hoger deklust had kunnen laden, indien eerst het natte en daarna het droge hout geladen was, zoals gebruikelijk is;

Overwegende dat deze tekortkoming in principe weliswaar in tegenwoordig geval ten laste komt van de bevrachter, gezien artikel 30 van de charteparty bepaalt dat de belading geschiedt voor rekening van de stuwadoor van de bevrachters; doch dat uit het onder-

zoek van de zaak blijkt, dat de kapitein zich gedroeg als accoord zijnde met de aangenomen wijze van lading;

Overwegende dat beroepster niet bewijst dat beroepene zou geweigerd hebben de lading aan te vullen of op een andere wijze tot de stuwing van de ingeladen waren over te gaan (cfr. nopens deze op haar rustende bewijslast Smeesters en Winkelmolen, bd. II, n° 857, blz. 573);

Overwegende dat de houding van de kapitein, die in elk geval over de stuwing toezicht uit te oefenen had met het oog op de zekerheid en de stabiliteit van het schip, aanwijst dat hij met de wijze van stuwing accoord ging, daar desbetreffend niet de minste opmerking gedaan werd;

Dat uit de vermeldingen van het door hem opgemaakte «timesheet» voorspruit, dat hij ervan op de hoogte was dat slechts 787 vadem geladen werden, en dat, zoals in het vonnis a quo opgemerkt, hij niettemin het cognossement zonder voorbehoud ondertekende en de vracht zonder opmerking door de agenten van de rederij liet incasseren;

Overwegende dat weliswaar op 29 Juli 1941, nadat de inlading voltooid was, door een makelaar uit Finland aan de ontvanger van de lading in Nederland een telegram gestuurd werd, vermeldend dat de rederij vracht eiste voor 900 vadem, terwijl slechts ongeveer 800 vadem waren ingeladen, doch dat het niet opgaat dat men, nadat men zich met een hoeveelheid en wijze van stuwing accoord heeft getoond, zoals hierboven opgemerkt, na de voltooiing van de inlading, tegenover de ontvanger of geadresseerde van de koopwaar in een ander land hierop terugkomt om een hogere vracht te eisen, daar men niet eenzijdig op een gegeven instemming, betreffende de wijze van uitvoering van een contract, kan terugkomen;

Overwegende dat het aanvaarden door beroepene dat ter bestemming deskundigen het ingeschepte hout onderzoeken en de overhandiging door geïntimeerde van een waarborg voor het lossen, niet bewijzen, dat bij de inscheeping protest zou gedaan zijn, daar de vaststelling door deskundige slechts een bewarende maatregel is ter verzekering van alle mogelijke rechten en het overhandigen van een garantie slechts het bewijs oplevert van een ondergane dwang om in het bezit van de koopwaren te kunnen gesteld worden en geen bekentenis van tijdig protest insluit;

Overwegende dat bijgevolg de eis wegens vracht voor ledige ruimte ongegrond voorkomt;

2° Wat de overligdagen betreft :

Overwegende dat volgens artikel 6 van de charteparty «de lading zo vlug mogelijk langs zij geleverd» wordt als het schip kan laden en in de gewone »werktijd kan stuwen, Zondagen en erkende feest» dagen uitgezonderd, en de laadtijd begint te tellen »met de aanvang der belading, op zijn laatst 24 uur »nadat de kapitein de laadgereedheid van zijn schip »binnen de gebruikelijke kantooruren schriftelijk heeft »medegedeeld»; dat volgens artikel 30 «de belading »geschiedt met een snelheid van 150 vadem per »werkdag, voor zover het weer toelaat»;

Overwegende dat de geschreven of getypte clause van artikel 30 de gedrukte clause van artikel 6 van de charteparty opzij zet en overtreft in de mate, waarin zij onverenigbaar zouden blijken (zie in deze zin Brussel, 26 November 1936, Jur. P. Anvers, 1936, blz. 421); dat beroepene dienvolgens gehouden was 150 vadem per dag in te laden; dat in deze voorwaarden in principe de lading van 787 vadem op 22 Juli 1941 tegen 12 uur moest voltooid zijn, rekening houdend met de Zondag 20 Juli; dat beroepene immers

hier ter zake, uitgelokt, men met een kansspel te doen heeft.

Overwegende dat er genoegzame bezwaren voorhanden zijn dat de verdachte zich aan het misdrijf, voorzien bij art. 305 van het W.v.S. schuldig gemaakt heeft;

Overwegende trouwens dat zij een «huis van hazardspel gehouden heeft», vermits zij het spel werkelijk ingericht heeft en dat zij «het publiek» toegelaten heeft;

Overwegende dat de wet dd. 24 October 1902 de bepalingen van art. 305 W.v.S niet afgeschaft heeft (Verbreking 20 Januari 1943 - Pas. 1943 I 26);

Overwegende dat er insgelijks genoegzaam bezwaren voorhanden zijn dat de verdachte zich aan het misdrijf, voorzien bij artikel 1 van de wet dd. 24 October 1902, schuldig gemaakt heeft;

Overwegende trouwens dat zij een kansspel «uitgebaat» heeft;

Gelet op de artikelen 128, 135, 215, 217, 223, 224, 230 van het Wetboek van Strafvordering en de wet dd. 15 Juni 1935 op het gebruik der talen;

Vordert,

Dat het aan het Hof, Kamer van Inbeschuldigingstelling, behage, het beroep ontvankelijk te verklaren, de bestreden beslissing te niet te doen, en, opnieuw wijzende, met eenparigheid van stemmen de verdachte naar de correctionele rechtbank te verwijzen, onder de verdenkingen van :

te B..., tussen 15 December 1951 en 19 Januari 1952;

A) Een huis van hazardspel gehouden te hebben en er het publiek hetzij vrijelijk, hetzij op voorstelling van de belanghebbenden of aangeslotenen te hebben toegelaten (art. 305 W.v.S.);

B) Onder om 't even welke vorm en op om het even welke plaats kansspelen te hebben uitgebaat, hetzij door er zelf of met haar aangestelden aan deel te nemen en in haar voordeel voorwaarden te hebben bepaald welke de gelijkheid der kansen breken, of door van de personen die eraan deelnemen, een geldelijke vergoeding te ontvangen of een voorafnemings op de inzetten te doen, hetzij door rechtstreeks of onrechtstreeks enig voordeel te halen uit deze spelen (art. 1 wet dd. 24 October 1902).

Beschikking

Het Hof,

Gelet op art. 13, 24 der wet van 15 Juni 1935;

Overnemende de beweegredenen van het Openbaar Ministerie ontvangt het hoger beroep, verklaart het gegrond;

Doet te niet de beschikking en opnieuw wijzend met eenparigheid van stemmen;

Verwijst de verdachte wegens de in het requisitorium van het Openbaar Ministerie aangeduide telastleggingen naar de correctionele rechtbank.

Vlaamse Juristen,

op het

“Rechtskundig Weekblad”

abonneert U

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

1e Kamer bis. — 13 Februari 1952.

Voorzitter : M. E. Rubens.

Rechters : Mevr. Deloef en M. J. Coens.

Advocaten : Mrs L. Schaerlaekens en Dassen.

Handelshuur. — Huurder diamantslijper, zijn vrouw modiste. — Modistezaak niet «dominerend economisch belang» van de huur, zodat deze niet valt onder de bescherming van de wet op de handelshuurovereenkomsten.

Huis waarvan de huurder een diamantslijper is die geen handelszaak noch een ambacht uitoefent in het gehuurde, wiens vrouw weliswaar modiste is. Het gehuurde pand is echter als burgershuis verkocht en heeft ook het uitzicht van een gewoon burgershuis. Het heeft noch vitrine noch een steeds voor het publiek toegankelijke winkel. De huurder bewijst niet eens, dat hij zijn echtgenote uitdrukkelijk in de bij art. 223 a en 223 c voorgeschreven vorm tot de uitoefening van een handelsbedrijf zou hebben gemachtigd.

De man geeft ook niet de geringste aanwijzing, bvb. voortvloeiend uit zijne aangifte voor de belastingen, waaruit zou blijken van een onderscheid tussen zijn inkomsten als diamantslijper en die van zijn vrouw als modiste.

De modistezaak, die voor de vrouw een bijverdiensfe oplevert, kan dan ook niet beschouwd worden als «dominerend economisch belang» van de huur. Deze valt daarom niet onder de bescherming van de wet op de handelshuurovereenkomsten van 30 April 1951.

Loots t/ Roelandts.

Gezien de gedingstukken, o.m. 1° het in regelmatige vorm voorgebrachte vonnis, waartegen beroep van de Vrederechter van het derde kanton Antwerpen, d.d. 27 October 1951 ;

Overwegende dat het hoger beroep tijdig en in behoorlijke vorm werd ingesteld ;

Overwegende dat beroepene, eigenaar van een enkele woning, de geldigverklaring van een op art. 4 lid 1 van de wet van 20 December 1950 vordert steunende op zeggings, dat het bestreden vonnis de eis inwilligde ;

Overwegende dat niet betwist is, dat beroepene eigenaar is van een enkele woning; dat beroeper echter meent te mogen aanspraak maken op de bescherming van de wet op de handelshuurovereenkomst van 30 April 1951, zodat de eis, zoals hij ingesteld werd, niet ontvankelijk zou zijn ;

Overwegende dat beroeper, die diamantslijper is, geen handel drijft noch een ambacht uitoefent in het gehuurde; dat zijn vrouw echter blijkt modiste te zijn ;

Dat de eerste rechter terecht de toepassing van de wet op de handelshuurovereenkomst weigerde, daar de ambachtsbedrijvigheid, trouwens niet door de huurder zelf uitgeoefend, niet als het hoofdzakelijk element van de huurovereenkomst kan beschouwd worden ;

Overwegende dat het vaststaat dat het gehuurde goed als burgershuis verkocht werd; dat het ook het uitzicht heeft van een gewoon burgershuis; dat er geen vitrine aanwezig is, noch winkel, die altijd toegankelijk zou zijn voor het publiek ;

Overwegende dat beroeper niet eens bewijst, dat hij zijn vrouw uitdrukkelijk in de vorm van art. 223 a

en 223 c B.W. machtigde een handelsbedrijf uit te oefenen ;

Dat beroeper ook geen de minste aanduiding geeft, b.v. spruitende uit zijn aangifte in de belastingen, betreffende de inkomsten door de uitoefening van het modistenbedrijf enerzijds en door zijn bedrijvigheid van diamantslijper anderzijds verworven ;

Dat hij dan bezwaarlijk kan staande houden dat de modistezaak, die zijn vrouw als bijverdienste exploiteert, het «dominerend economisch belang» van de huur zou zijn ;

Om deze redenen en die van de eerste Rechter, de Rechtbank, rechtsprekend in hoger beroep en rechtdoende op tegenspraak ;

Na er over beraadslaagd te hebben ;

Alle verdere en strijdige besluiten verwerpende, ontvangt het hoger beroep, verklaart het ongegrond, bevestigt dienvolgens het bestreden vonnis; verwijst appellant in de kosten van het hoger beroep.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

1e Kamer bis. — 20 Maart 1952.

Voorzitter : M. Rubens.

Rechters : M. Carsau en Mevr. Deloof.

Advocaten : Mrs Lilar, Quanjard en J. Mertens.

Handelshuur. — Niet-toepasselijkheid van de wet van 30 April 1951 op de huur van een terrein, waarop de huurder uitsluitend uitstallingskasten mag oprichten en geen winkel voor verkoop van waren.

De huur van een terrein uitsluitend om aldaar uitstallingskasten te plaatsen met verbod om de gehuurde ruimte als winkel in te richten voor de verkoop van waren, valt niet onder de toepassing van de wet van 30 April 1951 op de handelshuurovereenkomsten. Uit de geschiedenis van de totstandkoming dezer wet blijkt, dat zij alleen bedoelt te beschermen huurovereenkomsten betreffende ruimten, waar de kleinhandelaar of de ambachtsman rechtstreeks contact heeft met zijn clientèle.

De litigieuze huur valt ook niet onder de toepassing van art. 4 § 2 der wet, daar het hier niet gaat om bijlokalen, die onmisbaar zijn voor de uitoefening van des huurders kleinhandel.

Le Grand Bazar d'Anvers t/ Stad Antwerpen.

Gezien de gedingstukken, o.m. 1° het in regelmatige vorm voorgebrachte vonnis, waartegen beroep, gewezen door de Vrederechter van het tweede kanton Antwerpen op 13 December 1951;

Overwegende dat het beroep regelmatig is naar de vorm, tijdig werd ingesteld en dat de ontvankelijkheid er van niet wordt betwist;

Overwegende dat krachtens geregistreerde huurovereenkomst van 2 Februari 1934 beroepster in huur nam van beroepene een terrein, gelegen hoek Schoenmarkt en Groenplaats, groot ongeveer 1.740 m², onder de voorwaarden in deze overeenkomst omschreven;

Dat in de overeenkomst o.m. bepaald werd: 1. « La location se fait pour un terme de douze (12) années, prenant cour le premier février 1900 trente-quatre, finissant de plein droit le trent-et-un janvier 1900 quarante-six... »;

4. Le loyer payable par trimestre et par anticipation à la caisse communale, rue du Jardin 21 en ville

s'élève à deux cent soixante-quinze (275.000) mille francs l'an;

5. Toutes les taxes et contributions, placées ou à placer sur le terrain, sur les constructions qui y seront érigées ou sur leur produit, sont à charge de la locataire...;

6. La locataire érigera à ses frais exclusifs sur le terrain des étalages d'exposition...;

9. La locataire ne pourra sous-louer ni céder son droit de bail en tout ou en partie;

Les locaux d'étalage serviront exclusivement pour y exposer des marchandises faisant partie du commerce de la locataire et ne pourront en aucun cas être transformés en magasin pour la vente de ces marchandises »;

Overwegende dat de Stad Antwerpen, geïntimeerde, bij aangetekend schrijven van 24 Januari 1951 onder verwijzing naar de wet van 20 December 1950 de huurovereenkomst opzegde tegen 31 Juli 1951;

Overwegende dat bij aangetekend schrijven van 27 Juli 1951 de Stad Antwerpen, geïntimeerde, aan de N.V. Le Grand Bazar d'Anvers o.m. deed opmerken dat de wet van 30 April 1951 niet van toepassing is op de huurovereenkomst tussen partijen gesloten, vermits de grond niet bestemd is tot het drijven van kleinhandel of tot de bedrijvigheid van een ambachtsman, die rechtstreeks met het publiek handelt;

Overwegende dat enerzijds beroepster bij exploit van 24 Augustus 1951 beroepene dagvaardde in huurhernieuwing;

Overwegende dat anderzijds beroepene bij exploit van 9 October 1951 de opzegging gedaan op 24 Januari 1951, bevestigde en tevens beroepster dagvaardde ten einde de op 24 Januari 1951 gedane opzegging geldig te horen verklaren en voor recht te horen zeggen; dat deze opzegging haar uitwerking zal hebben op 20 November 1951; ten minste de bij exploit van 9 October 1951 gedane opzegging geldig te horen verklaren tegen 10 April 1952;

Overwegende dat bij hetzelfde exploit de Stad Antwerpen de aanpassing vorderde van de huurprijs vanaf 1 Augustus 1951 door deze te willen zien brengen op 687.000 fr. + belastingen nl. 150 % op de huurwaarde in Augustus 1939 (275.000 fr.);

Overwegende dat ingevolge uitdrukkelijk verzoek van de beide partijen de eerste Rechter zich heeft beperkt tot het onderzoek van de hierna volgende punten :

1. Is de wet van 30 April 1951 van toepassing op de tussen partijen gesloten overeenkomst?

2. In ontkennend geval, werd de overeenkomst door de Stad Antwerpen regelmatig opgezegd?

Overwegende dat de eerste Rechter bij vonnis van 13 December 1951 besliste dat de wet van 30 April 1951 niet van toepassing was op de tussen partijen gesloten huurovereenkomst, en de door de Stad Antwerpen in haar inleidende dagvaarding van 9 Oktober 1950 tegen 10 April 1952 gedane geldig verklaarde opzegging;

Wat betreft de toepassing van art. 1 der Wet van 30-4-1951 :

Overwegende dat beroepster als grief tegen het vonnis a quo aanvoert : « dat de wet, voor zover zij bepaalt dat in het gebouw hoofdzakelijk de kleinhandel moet uitgeoefend worden, hierdoor bepaalt dat het niet met andere doeleinden gebruikt wordt, doch dat hierdoor niet wordt bedoeld, dat het volledige bedrijf aldaar gevestigd is » — « dat de uitstalling der goederen op zich zelf een der meest essentiële onderdelen is van de kleinhandel en juist een verschil daartestelt met andere vormen van uitoefening van een

(De Page, 2^e uitg., I, n° 1080), dat de vereisten terzelfdertijd voorwaarden van ontvankelijkheid en van grond uitmaken, daar het vermoeden van vaderschap door de wet wordt vastgesteld en het bewijs van het tegenovergestelde slechts toegelaten wordt in de bij de wet opgesomde gevallen;

Overwegende dat de ontkenning van het vaderschap dus de actie is, waardoor de echtgenoot van de bevallen vrouw het vermoeden van art. 312 B. W. dat hij de vader is van het tijdens het huwelijk ontvangen kind, kan omverwerpen (R. P. D. B., V^o Paternité & filiation, n° 49);

Overwegende dat de eiser in dergelijk geval de geboorte van een leefbaar kind moet bewijzen;

Dat de vordering tot ontkenning van een reeds ontvangen, maar nog niet geboren kind niet ontvankelijk is (Laurent, III, n° 447), zoals dit trouwens eveneens het geval is ten aanzien van een geboren kind, dat doodgeboren of niet leefbaar is (Baudry, Lacantinerie & Cheneaux, IV, n° 551; R. P. D. B., cod., V^o, n° 51);

Dat het geboren kind immers verondersteld wordt niet leefbaar te zijn, zodat bij betwisting de eiser in ontkenning hiervan het bewijs moet brengen (R. P. D. B., cod. loco);

Overwegende dat dit verklaarbaar is door het feit, dat de vordering tot ontkenning van het vaderschap eigenlijk tegen het kind zelf gevoerd wordt, hetgeen onmogelijk is indien het niet geboren en leefbaar is;

II. Betreft het bewijs der geboorte van het leefbaar kind.

Overwegende dat bewezen is, dat eiser de echtgenoot is van de tweede verweerster, waarvan beweerd wordt dat zij bevallen is;

Overwegende dat eiser daarenboven moet bewijzen dat zijn echtgenote bevallen is van een kind, dat hetzelfde is als het kind, waartegen hij de ontkenning vervolgt;

Overwegende dat de afstamming van de wettige kinderen normaal bewezen wordt door de geboorteakte zoals ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand (art. 319 B. W.), door het bewijs van staat of door getuigen (art. 323, al. 1); dat hierdoor de bevalling vaststaat van de moeder, voor zoveel de akte voldoet aan de wettelijke vereisten (R. P. D. B., V^o, Acte de l'état civil, n° 95 en volg.), terwijl het de moederlijke afstamming bewijst, indien dit niet betwist wordt;

Overwegende dat eiser dus te vergeefs de inhoud van een schrijven van Mr Van Leynseele inroept; dat zulks enkel een buitengerechtelijke bekentenis oplevert, gedaan door de raadsman van tweede verweerster, en ter zake onvoldoende is;

Overwegende dat de gegevens trouwens niet toelaten de eenzelligheid van het kind vast te stellen;

Overwegende dat het niet toelaat om te voldoen inzake de wettelijke verplichting het te wijzen vonnis over te schrijven in de registers van de burgerlijke stand, zoals trouwens bovendien gevorderd wordt;

Overwegende dat de Rechtbank derhalve ambtshalve aan eiser het bewijs mag opleggen;

Overwegende dat verweerders q.q., alhoewel behoorlijk gedaagd, geen pleitbezorger hebben gesteld;

Om deze redenen :

De Rechtbank, gehoord de Heer R. Lachaert, Substituut-Procureur des Konings, in zijn eensluidend advies;

Verleent verstek tegen verweerders bij gebrek aan verschijning en, vooraleer recht te doen;

Legt aan eiser ambtshalve het bewijs op dat tweede verweerster op 14 Mei 1951 bevallen is van het kind,

waartegen hij de ontkenning van het vaderschap vervolgt;

Kosten voorbehouden;

Stelt vast dat de artikelen 2, 34, 37 en 41 der taalwet van 15 Juni 1935 werden toegepast.

CORRECTIONELE RECHTBANK TE BRUSSEL

17e Kamer. — 27 Mei 1952.

Voorzitter : M. Petit.

O. M. : M. Colsoul.

Advocaten : Mrs J. Van Doosselaere en Baeté.

Arbeidsongeval. — Wat betreft de schade aan goederen, bij een arbeidsongeval ontstaan, blijven de bepalingen van de artikelen 1382 e.v. B.W. van toepassing.

De wet op de Arbeidsongevallen stelt enkel bijzondere rechtsregels (forfaitaire vergoeding) voor wat betreft het herstel der schade, die het gevolg is van een verwonding of een fysieke of intellectuele stoornis of ziekte, maar niet voor wat betreft de schade aan goederen, welke geheel onafhankelijk is van een schending van het lichaam.

Bij het stilzwijgen der Arbeidsongevalwet van 1903 blijven de bepalingen van het gemeene recht (artikelen 1382 e.v. B. W.) van toepassing wat betreft het herstel van aan goederen veroorzaakte schade.

De Ruyter b.p. t/ Cools en Sarens.

Aangezien de burgerlijke partij slechts vergoeding eist voor de stoffelijke schade, welke aan zijn auto-rijtuig Chevrolet veroorzaakt werd ingevolge bedoelde aanrijding;

Aangezien verweerders beweren dat de vordering van de burgerlijke partij niet ontvankelijk is, daar het ongeval ten opzichte van de burgerlijke partij een arbeidsongeval oplevert;

Aangezien ter staving van hun stelsel verweerders de bewoordingen van art. 19, lid 3, der wet van 24 December 1903 inroepen (zie de woorden « buiten het bedrijfshoofd of zijn werklieden en ondergeschikten »);

Aangezien dit stelsel geen rekening houdt met het rechtsbegrip arbeidsongeval, nader bepaald in art. 1 der wet van 1903;

Aangezien de wetgeving op de arbeidsongevallen enkel bijzondere rechtsbeginselen stelt (forfaitaire vergoeding) voor wat betreft het herstel der schade; die voortspuit uit een verwonding of een fysieke of intellectuele stoornis of ziekte, maar niet voor wat betreft de schade aan de goederen, welke geheel onafhankelijk is van een schending van het lichaam; (zie de voorwaarden van het rechtsbegrip werkongeval Rép. Prat., Dr. Belge V^o Acc. du Travail n° 17/1° en n° 19);

Aangezien bij het stilzwijgen der wet van 1903 de bepalingen van het gemeene recht (artikelen 1382 B.W. en volgende) van toepassing blijven voor het herstel der schade, aan de goederen veroorzaakt;

Aangezien de eis ontvankelijk is;

Aangezien de schatting der schade door de burgerlijke partij overdreven voorkomt;

Dat het hier gaat over een oude auto Chevrolet in normale toestand van werking en van onderhoud voor het ongeval, maar van voor de oorlog (1939);

Dat de schade dient beraamd op de som van 8500 fr. (waarde van het voertuig vóór het ongeval onder

af trek van fr. 1500 waarde der overblijfselen — plus fr. 1500 verletschade).

NOOT : Tegen bovenstaand vonnis werd geen hoger beroep ingesteld.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE GENT

3e Kamer. — 18 October 1951.

Voorzitter : M. De Smet.

Rechters : M.M. Reyniers en Aelterman.

Referendaris : M.A. Cloquet.

Advocaten : Mrs Haché en Vanden Broecke.

1. **Bevoegdheid.** — **Bevoegdheid van de Rechtbanken van Koophandel om kennis te nemen van de vorderingen tot gemeenverklaringen hunner vonnissen.**

2. **Aanneming van werk.** — **Gebondenheid van de aannemer aan de voorwaarden van het bestek.**

1. *De Rechtbanken van Koophandel zijn bevoegd om kennis te nemen van de vordering tot gemeenverklaring van hun vonnissen, zelfs wanneer de gemeenverklaring wordt gevorderd tegen iemand, die niet handelaar is; het is daarbij onverschillig of de oproeping tot gemeenverklaring uitgaat van de verweerder in de hoofdzak of rechtstreeks van de eiser zelf.*

2. *De aannemer is gebonden aan de voorwaarden en voorschriften van het bestek, zelfs wanneer hij dit laatste niet ondertekend heeft, zich echter verbonden heeft het werk uit te voeren « volgens de hem voorgelegde plannen en omschrijfstaten ». Daardoor zijn de bepalingen van het bestek deel gaan uitmaken van de aannemingsovereenkomst.*

Pourquoy t/ De Keyser.

Wat betreft de ontvankelijkheid :

Overwegende dat de Rechtbanken van Koophandel bevoegd zijn om kennis te nemen van de vorderingen tot gemeenverklaring van hunne vonnissen, zelfs wanneer hij, die tot gemeenverklaring is geroepen, niet handelaar is;

dat het daarbij onverschillig is of de oproeping tot gemeenverklaring uitgaat van de verwerende partij in hoofdvordering of rechtstreeks van de eiser zelf (zie Braas, noot onder Cassatie, 10 Juni 1948, Revue Crit. de Jur. 1949, blz. 113 en vlg. — Vergelijk : De Page, Traité, III, n° 999; Etude sur la compétence, Revue du Droit belge, 1930, blz. 455; La demande en déclaration de jugement commun, Pand. Pér., 1931, blz. 152; Piret, studie in J. C. B. 1928, blz. 289; Fredericq, Traité I, blz. 520);

Ten gronde :

Overwegende dat eerste verweerder, aannemer van de litigieuze werken, ten onrechte betwist dat hij gebonden was door de voorwaarden en voorschriften van het bestek betreffende deze werken;

dat hij weliswaar dit bestek niet heeft getekend, doch zich niettemin had verbonden de werken uit te voeren volgens de (hem) voorgelegde plannen en omschrijfstaten »;

dat die verwijzing naar de beschrijvende metingstaat ten gevolge had, dat de daarin vervatte gegevens deel uitmaakten van het door eerste verweerder aangegane contract;

Overwegende dat eerste verweerder overigens gehouden was alleszins de werken uit te voeren volgens de regelen van de kunst;

Overwegende dat hij hierin zwaar is te kort geschoten;

dat zulks blijkt uit het verslag van de heer Alex Vermeulen, door de Rechtbank als deskundige aangesteld;

(Verder zonder belang).

BIBLIOGRAPHIE

Arresten en Adviezen van de Raad van State, Afdeling Administratie. Uitgegeven door Raymond BAYENS en Michel DUMONT, Substituten bij de Raad van State, 1948-1949. - Uitgeverij voor Gemeente-administratie, Kortrijk.

In een der nummers van de vorige jaargang van het R. W. hadden wij reeds de gelegenheid de aandacht te vestigen op de merkwaardige publicatie van de heren Baeyens en Dumont, waarvan toen reeds meerdere afleveringen van de jaargang 1952 verschenen waren.

Thans is, even vóór het gerechtelijk verlot, de verzameling der arresten en adviezen van 1948-1949 van de pers gekomen. Hiermee krijgen wij voor de eerste maal de gelegenheid te oordelen over een volledige jaargang dezer verzameling. Vooral kunnen wij nu de doelmatigheid waarden van het repertorium der beslissingen dat op de tekst der 213 uitspraken volgt en ze op een uitstekende wijze systematiseert : dit repertorium is, zowel voor de wetenschap als voor de praktijk, een voortreffelijk instrument dat alle tot op heden in België bestaande juridische verzamelingen in de schaduw stelt. De opzoekingen worden verder vergemakkelijkt door een alfabetisch zakenregister, een alfabetische lijst der verzoekende partijen en een zeer volledige bibliographie van boeken, artikelen en noten.

Uiterst verzorgd naar inhoud en vorm, is deze eerste volledige jaargang in alle opzichten een prachtige realisatie. De heren Baeyens en Dumont hebben iets gepresteerd dat met succes de vergelijking kan doorstaan met de beroemde Franse verzameling Lebon. Hiervoor verdienen zij alle lof. Voor de kennis en de vooruitgang van ons administratief recht is hun werk van beslissende betekenis.

Jan De Meyer.

BALIELEVEN

VLAAMSE CONFERENTIE VAN DE BALIE TE ANTWERPEN

Vergadering van Donderdag 25 September 1952

Nauwelijks tien dagen na het beëindigen van het gerechtelijk verlot richtte de Conferentie haar eerste vergadering in en mocht zij zich verheugen in de grote belangstelling der confraters.

Mr Ooms neemt nog even plaats in de voorzitterszetel. Hij dankt de leden voor hun hartelijke medewerking van vorig jaar en richt een welgemeende heilwens aan het nieuw bestuur, dat hij meteen in zijn functies investeert.

Dan neemt Mr Van Baarle, huidige voorzitter, plaats achter de tafel met het groene laken. Hij begroet Stafhouder Victor en de talrijke aanwezigen, dankt zijn voorganger voor diens onvermoeibare activiteit van vorig jaar en schetst in enkele woorden het werkprogramma dat dient aangevat.

Vervolgens geeft hij het woord aan Mr Raymond Jacobs, die hij betiteld als 1e luitenant van Mr Victor en derhalve goed geplaatst om de vergadering in te

lichten nopens het wetsontwerp van 6 Februari 1951 betreffende «de reglementering van het beroep van advocaat». Mr Jacobs spreekt in de duidelijke, methodische stijl die we van hem kennen en die ons doet denken aan zijn openingsrede over «Pleidooi voor het Formalisme». Hij overloopt de verschillende artikels van het wetsontwerp en legt voornamelijk de nadruk op de organisatie van de Raad van Beroep en de aldaar voorziene taalregeling. Voor wat de inhoud van voormelde artikelen betreft verwijzen wij naar het verslag der vergadering van 3 Juli 1952, opgenomen in het eerste nummer van het Rechtskundig Weekblad van dit jaar.

De spreker, hartelijk toegejuicht voor zijn uiteenzetting, heeft zijn doel bereikt: het uitlokken van een renderende bespreking. Mr Ooms heeft meerdere suggesties, o.m. het voorzien van een procedure tot eerherstel van een gestrafte advocaat, het verminderen der deename van Brusselse confraters in de Raad van Beroep, e.d.m. Mr Goosenaers wenst toelichtingen over de retro-activiteit van de geplande regeling. Mr De Baeck ziet geen noodzakelijkheid van de opname van een magistraat in de Raad van Beroep. Mr Van Scharen is echter de tegenovergestelde mening toegedaan. Mr Tricot vraagt zich, in die hypothese, af, welk nut het voorstel nog heeft en is resoluut conservatief. Mr Van Baarle brengt bezwaren naar voor tegen de uitsluiting van kiesrecht en kiesbaarheid van balieleden die slechts een lichte tuchtstraf opliepen. Hij treedt het voorstel van Mr Ooms betreffende de mogelijkheid van eerherstel volledig bij.

Mr Victor besluit de bespreking door de deelname van en magistraat bij de Raad van Beroep te verdedigen. Zijns inziens is hierbij geen enkel nadeel op te merken, terwijl de betrokken advocaat er vaak voordeel bij heeft. Hij wijst verder op het voorbeeld van Nederland, dat ons kort geleden in die richting vooraf ging.

Ook over eventuele taalmoeilijkheden bij het samenstellen van de Raad van Beroep wordt van gedachten gewisseld. Ten einde positieve resultaten te bereiken duidt de vergadering een studiegcommissie aan, die als opdracht krijgt en bestudeerd aanvullend ontwerp op te stellen, dat via onze parlementairen-balieleden zijn weg naar Departement en Parlement moet vinden.

De voorzitter besluit de vergadering, na te hebben aangekondigd dat de originele openingsspreker, verhinderd zijnde, werd vervangen door Mr J. Aerts, die als onderwerp heeft gekozen: «Gandhi, de vrede-lievende».

J. M.

MEDEDELINGEN

HET CONGRES VOOR STRAFRECHT EN STRAFUITVOERING DER IBERO - LUSO - AMERIKAANSE LANDEN

In Juli jl. werd te Madrid een internationale vergadering opgeroepen, waartoe bijzonder waren uitgenodigd de penalisten en de criminologen der Oude en Nieuwe Staten, waar de Spaanse of de Portugese taal wordt gesproken.

Dat men meer dan 200 deelnemers en meer dan 100 rapporten kon boeken, bewijst voorzeker een succes, dat vooral te danken is aan het vurig streven van Mr José P. Meneu, secretaris-generaal van het Congres en jonge penalist, die ten onzent reeds zoveel vrienden telt.

Men beoogde vooral, te Madrid, de aandacht te vestigen op de eensgezindheid van alle Europese en Amerikaanse landen die destijds tot Spanje of Portu-

gal hebben behoord. Maar de vergadering krijgt ook betekenis voor andere landen, omdat zij haar zienswijze heeft doen kennen over de actuele vraagstukken van de strijd tegen de misdadigheid.

Het zal ons allen verheugen te mogen vaststellen dat het Congres van Madrid het belang van het persoonsonderzoek erkent, de systematisatie en de unificatie er van aanbeveelt, van oordeel is dat de rechter tijdens de strafuitvoering moet tussenkomen, de vereenvoudiging van de cassatie procedure noodzakelijk acht, de internationale bescherming tegen de gewoontemisdadigers op touw zet, en uitdrukkelijk toetreedt tot de meest verregaande voorstellen t.o.v. de misdadige jeugd.

Het is ook merkwaardig dat penalisten van Europa en van Amerika zich voorstellen een gemeen Wetboek van Strafrecht te bestuderen, en de Indische stammen van Midden- en Zuid-Amerika willen inlijven in hun penale en penitentiaire gemeenschap. Dit wordt dan ook het voorwerp van het volgend congres, dat te San Paolo zal worden bijeengeroepen in 1954.

S. V.

STATISTIEK VAN DE BEDRIJFVIGHEID VAN DE RAAD VAN STATE

Uittreksel van het «Statistisch Bulletin»
n° 6, Juni 1952.

De Raad van State werd opgericht bij de wet van 23 December 1946, die haar volle uitwerking kende op 23 Augustus 1948.

Bedoelde hoge rechtsmacht omvat twee afdelingen, hebbende elk een wel onderscheiden opdracht:

1) *de afdeling Wetgeving* verleent adviezen over wettelijke teksten die haar door een minister of door de voorzitter van een der wetgevende kamers worden onderworpen;

2) *de afdeling Administratie* verleent adviezen of doet uitspraak bij wijze van arresten. Onder de bevoegdheid tot advies dienen vooral de geschillen voor vergoeding weerhouden te worden (art. 7, par. 1: «Telkens wanneer er geen ander bevoegd rechtscollege bestaat, neemt de afdeling Administratie kennis van de aanvragen om herstelvergoeding betreffende een buitengewone schade welke ontstaan is uit een door de Staat, de provincie, de gemeente of het koloniaal gouvernement genomen of gelaste maatregel, deze mogen normaal, gebrekkig of met vertraging zijn uitgevoerd»). Onder de bevoegdheid van arresten dient de nadruk gelegd op de beroepen tot nietigverklaring «wegens overtreding van de hetzij substantiële, hetzij op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen, overschrijding of afwending van macht ingesteld tegen de akten en reglementen van de onderscheidene administratieve overheden of tegen de administratieve beslissingen in betwiste zaken». Alzo kende de wet aan het individu de bescherming toe die hem niet steeds gewaarborgd was tegenover de openbare macht.

Een statistiek van de bedrijvigheid van de Raad van State drong zich op.

Tabel I is een beknopt overzicht van de bedrijvigheid der twee bovengemelde afdelingen.

Tabel II geeft in bijzonderheden de zaken van de afdeling Administratie door een onderscheid te maken tussen de bevoegdheid tot advies, de rechtsprekende bevoegdheid, de mijnzaken en de zaken betreffende de beroepsverenigingen. Tabel III geeft nog meer bijzonderheden en deelt de beroepen tot nietigverklaring ingesteld tegen de bestuurlijke akten en reglementen in, volgens de belanghebbende departementen.

Tabel I. — Bedrijvigheid in 't algemeen

JAAR	Afdeling Wetgeving Adviezen gedurende het jaar verleend				Afdeling Administratie Aantal zaken (2)			
	Op vraag van de Voorzitter van een der Wetgevende Kamers	Op vraag van een Minister	Totaal der adviezen gedurende het jaar verleend	Zaken van voorgaande jaren	Zaken gedurende het jaar ingeleid	Totaal der te behandelen zaken	Beëindigde zaken	Zaken nog te behandelen bij het einde van het jaar
1948(1)	3	89	92	—	263	263	5(3)	258
1949	1	570	571	258	560	818	263 4	555
1950	2	825	827	555	871	1.426	535(5)	891
1951	2	853	855	891	958	1.849	549	1.300

- (1) Sedert 23 Augustus 1948.
(2) De mijnzaken en de zaken betreffende beroepsverenigingen niet inbegrepen.
(3) Eén der zaken is op een andere wijze dan bij arrest of advies geëindigd.
(4) 18 dezer zaken zijn op een andere wijze dan bij arrest of advies geëindigd.
(5) 28 dezer zaken zijn op een andere wijze dan bij arrest of advies geëindigd.

Tabel II. — Afdeling Administratie : Bijzondereheden der zaken

A. — Rechtsprekende bevoegdheid (art. 8, 9 en 10).

JAREN	Arresten verleend inzake geschillen (art. 8)	Arresten verleend inzake beroepen tot nietigverklaring (artikel 9)							Arresten in bijzondere gevallen (artikel 10)					Afwijzingsarresten wegens bevoegdheid ratione materiae	Arresten van afstand, van « geen aanleiding tot uitspraak », van schrapping	Totaal der gevelde arresten						
		Beroepen tegen de administratieve beslissingen in betwiste zaken				Beroepen tegen bestuurlijke akten en reglementen			Totaal	Gemeentekieswet (§ 1)	Herziening van vóór of tijdens de oorlog gesloten contracten (§ 2)	Openbare Onderstand (§ 3)	Openbare Onderstand (§ 4)				Totaal					
		Inzake oorlogschade		Andere beroepen		Totaal	Gemeentekieswet (§ 1)	Herziening van vóór of tijdens de oorlog gesloten contracten (§ 2)										Openbare Onderstand (§ 3)	Openbare Onderstand (§ 4)	Totaal		
		De nietig verklaring toestaande	De nietig verklaring weigerende	De nietig verklaring toestaande	De nietig verklaring weigerende																De nietig verklaring toestaande	De nietig verklaring weigerende
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16							
1948	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3							
19 9	—	—	—	7	2	25	73	107	1	—	38	1	40	25	17							
1950	—	7	6	38	40	70	131	292	3	—	57	3	63	33	53							
1951	1	7	6	27	34	93	213	380	—	—	20	2	22	24	71							

B. — Bevoegdheid tot advies (art. 6 en art. 7, par. 1).

JAREN	Adviezen verleend op grond van art. 6	Adviezen uitgebracht inzake geschillen voor vergoeding (art. 7, § 1)				Totaal der geuite adviezen
		Gunstig voor de aanvraag		Ongunstig voor de aanvraag	Totaal der adviezen uitgebracht op grond van art. 7, § 1	
		Geheel	Gedeeltelijk			
	1	2	3	4	5	6
1948	—	—	—	1	1	1
1949	38	1	1	16	18	56
1950	52	—	—(1)	14	14	66
1951	24	1	1	25	25	51

C. — Bevoegdheid betreffende mijnzaken en beroepsverenigingen

(art. 7, par. 2, besluit van de Regent 23 Augustus 1948).

JAREN	Mijnzaken		Zaken betreffende beroepsverenigingen	
	Binnen-gekomen	Geëindigd	Binnen-gekomen	Geëindigd
1948	1	—	113	4
1949	12	6	1.114	388
1950	12	10	948	1.154
1951	17	22	743	672

- (1) Twee adviezen die gedeeltelijk gunstig waren, werden in bijkomende orde verleend ter gelegenheid van beroepen tot nietigverklaring die verworpen werden.
(2) Bovendien 13 advies-arresten in de arresten geteld.

Tabel III. — Bijzonderheden der arresten verleend inzake beroepen tot nietigverklaring ingesteld tegen bestuurlijke akten en reglementen

(tabel II A, kol. 6 en 7).

JAAR	Diensten van de		Ministerie van Economische Zaken en Middenstand		Ministerie van Buitenlandse Zaken		Ministerie van Handel		Ministerie van Landbouw		Ministerie van Koloniën		Ministerie van Verkeerswezen		Ministerie van Lands-verdediging		Ministerie van Financien		Ministerie van Openbaar Onderwijs		Ministerie van Binnenlandse Zaken		Ministerie van Rechtswezen		Ministerie van Wederopbouw		Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin		Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg		Ministerie van Openbare Werken		Totaal der arresten		
	T	W	T	W	T	W	T	W	T	W	T	W	T	W	T	W	T	W	T	W	T	W	T	W	T	W	T	W	T	W	T	W			
1948	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1949	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1950	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1951	1	5	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

* T = De nietigverklaring toestaande.
* W = De nietigverklaring weigerende.

ERRATUM

In het cassatie-arrest van 31 Maart 1952, verschenen in het vorig nummer (kol. 58-61) moet de tweede zin onder « over het middel » (kol. 60) als volgt gelezen worden :

« Overwegende, dat bij de beraming van de vergoeding, welke dient toegekend te worden als herstel van het door een misdrijf veroorzaakt nadeel, geen rekening kan gehouden worden met latere gebeurtenissen, *die buiten dit misdrijf of dit nadeel zelf staan*, gebeurtenissen, welke de toestand van de benadeelde persoon zouden verbeterd of verzwaaard hebben. »

De cursief gedrukte woorden zijn t.e.g. weggefallen.

TIJDSCHRIFTEN

Rechtskundig Tijdschrift voor België - 1952, n^{rs} 6-7.

Jos. Clymans : Het begrip. — R. Van Lennep : De betekenis van de eed.

De Gemeentegids - n° 41 van September 1952.

De bestuurlijke inrichting van Belgisch-Congo.

Nederlands Juristenblad - afl. 32 van 27 Sept. 1952.

Mr J. Meursing : De opleiding tot het Rechtsambt in Zweden. — Mr W. S. Wolff de Beer : Het rechtskarakter van de Nederlandse postzegel. — Mr M. J. C. Vrij : Josef Hengglér.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-ambt en Registratie - n° 4262 van 27 September 1952.

Prof. Mr P. W. Kamphuisen : De rechtsgevolgen van overmacht (I). — Mr P. J. Arisz : Vruchtgebruik van aandelen. — Prof. Mr G. de Grooth : Overzicht der Nederlandse Rechtspraak, Verbintenissenrecht 1951 (III).

Arbitrale Rechtspraak - n° 381 van September 1952.

Mr W. Nolen : Een duister artikel op verlichtingsgebied (Drama ex artt. 620 en 642 B. R.; taak van de President bij het verlenen van exequatur; hoger beroep op verleend of geweigerd exequatur).

Journal des Tribunaux - n° 3948 de 21 septembre 1952.

Charles Van Reepinghen : Epilogue d'une démission. — François Giverd : La vie du droit : L'influence de la grève sur le contrat de travail et droit français. — Jurisprudence.

— n° 3949 de 23 septembre 1952.

Léon Cornil : La Cour de cassation. Réformes mineures de la procédure. — Jurisprudence.

Répertoire Fiscal - n°s 6-7-8 de juin-juillet-août 1952.

Impôts en général. — Impôts spéciaux.

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad